

בעזרת

קונטרס

מאמרי חיזוק

מאמר

התחזקות בתורה במצב הקאראנע

ומאמרים קצרים

שנאמרו בשב"ק פרשת
תזריע מצורע תש"פ

יו"ל לקראת

שבת קודש פרשת אחרי קדושים

והימים הקדושים של חודש אייר

וימי ספירת העומר תש"פ

ע"י ביהמ"ד 'נחלת יעקב'

גליון רטז

רשימת המקומות שאפשר להשיג הגליונות
היו"ל ע"י ביהמ"ד 'נחלת יעקב'
ניתן לשמוע ב'קול מרדכי אהרן'
טל: מס' 02-658-1000 שלוחה 2<2<1

לכל עניני הגליון ניתן להתקשר
בטל: 02-672-2686 שלוחה 2
כל יום בין 2:00 - 4:00 בצהריים
באין מענה אפשר להשאיר הודעה ונחזור בהקדם

נדפס על נייר לאין בו חלל חילול לבת ח"ו

מחמת המצב של ה'קאראנע' רח"ל לא היה
האפשרות להגיה ולתרגם הקונטרס כרגיל

תוכן הענינים

מאמר

התחזקות בתורה במצב הקאראנע

של"ם תזריע מצורע תש"פ [בבית - סגור עם בני המשפחה]

פרק א - מהפיכה לטובה ..... א

בו מבואר שאבינו שבשמים מעורר אותנו על ידי הקאראנע שנעשה מהפיכות גדולות לטובה, ורצון אבינו שבשמים שנרגיש האחריות בזה לעשות למעשה ממש המהפיכה לטובה שרצונו יתברך מכל יחיד ויחיד שיעשה.

פרק ב - מהפיכות לטובה בלימוד התורה ..... ג

בו מבואר שביתר שאת נצרך להתחזק ולעשות מהפיכה לטובה בפרטי וחלקי העבודה של לימוד והתמדת התורה, ובפרט עכשיו בתחילת הזמנער זמן (-זמן הקיץ).

פרק ג - תורה מגנא ומצלא ..... ה

בו מבואר שכל משהו ומשהו שאנו זוכים להתחזק למעשה בלימוד התורה מביא המתקה גדולה מאד לכל המצב הקשה של הקאראנע רח"ל.

פרק ד - תורה מביא תשובה ..... ז

בו מבואר שעל ידי כל משהו ומשהו שאנחנו זוכים להתחזק בלימוד והתמדת התורה אנחנו זוכים יותר ויותר לשוב בתשובה על כל הענינים שרצון אבינו שבשמים שנשוב עליהם בתשובה מחמת מצב הקאראנע רח"ל.

פרק ה - חיזוק ושמחה ..... י

בו מבואר שהתמדה בתורה מביא שפע עצום של חיזוק ושמחה ואמונה ובטחון לנו ולכל כלל ישראל, ובמצבים כאלו נצרך ריבוי עצום של שמחה וחיזוק ואמונה ובטחון.

פרק ו - בעקבי הצאן ..... יב

בו מבואר כמה עובדות של התמדה עצומה בתורה גם במצבים קשים מאד, ושאפשר לשאוב מזה חיזוק גדול למעשה להתחזק בהתמדת התורה בכל מיני מצבים שיש על ידי הקאראנע.

פרק ז - סגולת ימים קדושים אלו..... מז

בו מבואר כמה הימים הקדושים של ימי אייר וימי ספירה מסוגלים מאוד
מאד להתעלות ולהתחזק בהתמדת התורה.

מאמרים קצרים

שנאמרו בשבת קודש פרשת תזריע מצורע תש"פ

התחזקות בדיון לכף זכות, ובפרט במצב של הקאראנע רח"ל, ועובדות על
זה..... כ

העובדא של קריאת רופא..... כה

עובדות וחיזוקים מהקאמארנער זי"ע..... לז

אום אני חומה..... מה

תוכן הענינים מפורט

מאמר

התחזקות בתורה במצב הקאראנע

של"ם תזריע מצורע תש"פ [בבית - סגור עם בני המשפחה]

בו מבואר שאבינו שבשמים מעורר אותנו לעשות מהפיכות לטובה בעקבות המצב של הקאראנע רח"ל, ובפרט בכל מה ששייך להתמדה ויגיעה בתורה, ורצון אבינו שבשמים שכל יחיד ויחיד יתחיל ההייליגע הייליגע זומער זמן (-זמן הקיץ) עם לבת אש ממש בלי להיות תלוי בשום מצב חיצוני, וה' נקודות ויסודות של חיזוק למעשה ממש, א' לדעת ולחיות יותר ויותר עם המציאות האמיתי שכל משהו ומשהו של חיזוק שלנו בתורה הקדושה ממשיך יותר ויותר המתקה לכל המצב של הקאראנע רח"ל, ב' לדעת ולחיות יותר ויותר עם המציאות האמיתי שכל משהו ומשהו של חיזוק שלנו בתורה הקדושה מביא אותנו שנזכה לעשות התשובה הגדולה שרצון אבינו שבשמים מכל אחד ואחד מאיתנו בעקבות המצב, ג' לדעת ולחיות יותר ויותר עם המציאות האמיתי שכל משהו ומשהו של חיזוק שלנו בתורה הקדושה מסייע לנו ולכל כלל ישראל לזכות ליותר ויותר שפע עצום של חיזוק ושמחה ואמונה ובטחון ושלווה ומנוחת הנפש, ד' לצאת בעקבי הצאן כיצד כלל ישראל במשך כל הדורות זכו להתחזק מאד מאד בכל פרטי לימוד והתמדה ויגיעה בתורה הקדושה בתוך המצבים הקשים ביותר, וללמוד מהם בקל וחומר להתחזק מאד מאד בכל פרטי לימוד והתמדה ויגיעה בתורה הקדושה בתוך כל המצבים שיש לנו על ידי הקאראנע רח"ל, ה' לחזור לעצמנו ממה שגילו לנו הרבה צדיקי הדורות ז"ע כמה הימים הקדושים האלו של חודש אייר ושל ימי הספירה הקדושים מסוגלים מאד מאד להתעלות ולהתחזק בחיזוק עצום ונשגב בכל פרטי לימוד ויגיעה והתמדה בתורה הקדושה.

פרק א - מהפיכה לטובה

בו מבואר שאבינו שבשמים מעורר אותנו על ידי הקאראנע שנעשה מהפיכות גדולות לטובה, ורצון אבינו שבשמים שנרגיש האחריות בזה לעשות למעשה ממש המהפיכה לטובה שרצונו יתברך מכל יחיד ויחיד שיעשה ♦ א] הקאראנע הוא התעוררות חזקה מאד שנעשה תשובה

גדולה ♦ ב] חשבון הנפש אם כבר עשינו מהפיכה לטובה ♦ ג] אחד מעיקרי התכליתים של הקאראנע.

פרק ב - מהפיכות לטובה בלימוד התורה..... ג

בו מבואר שביתר שאת נצרך להתחזק ולעשות מהפיכה לטובה בפרטי וחלקי העבודה של לימוד והתמדת התורה, ובפרט עכשיו בתחילת הזמנר זמן (-זמן הקיץ) ♦ ד] אין שיוור רק התורה הזאת ♦ ה] על ידי מהפיכה בתורה זוכים למהפיכה בכל העניינים ♦ ו] התחלת זמן קיץ עם לבת אש ♦ ז] חמש נקודות ויסודות של חיזוק למעשה ממש.

פרק ג - תורה מגנא ומצלא..... ה

בו מבואר שכל משהו ומשהו שאנו זוכים להתחזק למעשה בלימוד התורה מביא המתקה גדולה מאד לכל המצב הקשה של הקאראנע רח"ל ♦ ח] מתמלא עליו רחמים ♦ ט] כל משהו חיזוק בתורה משפיע יותר שפע של רחמים וחסדים ♦ י] דגים שבים ♦ יא] עובדא של התמדה עצומה בתורה בזמנים קשים.

פרק ד - תורה מביא תשובה..... ז

בו מבואר שעל ידי כל משהו ומשהו שאנחנו זוכים להתחזק בלימוד והתמדת התורה אנחנו זוכים יותר ויותר לשוב בתשובה על כל העניינים שרצון אבינו שבשמים שנושבו עליהם בתשובה מחמת מצב הקאראנע רח"ל ♦ יב] השיבו אבינו לתורתך ♦ יג] עובדא של מגיפה בשנת תרכ"ה ♦ יד] התחזקות בקדושת התורה ♦ טו] ימי הספירה הקדושים מסוגלים לכך ♦ טז] מהפיכה לטובה בכח התורה.

פרק ה - חיזוק ושמחה..... י

בו מבואר שהתמדה בתורה מביא שפע עצום של חיזוק ושמחה ואמונה ובטחון לנו ולכל כלל ישראל, ובמצבים כאלו נצרך ריבוי עצום של שמחה וחיזוק ואמונה ובטחון ♦ יז] זאת נחמתי בעניי ♦ יח] פיקוח נפש להיות בשמחה ♦ יט] עובדא של חיזוק במצב קשה ונורא ♦ כ] עובדא של חיזוק עצום על ידי התמדה בתורה ♦ כא] תורה מביא אמונה ♦ כב] אין מקום להאשים עצמו על שום ענין.

פרק ו - בעקבי הצאן..... יב

בו מבואר כמה עובדות של התמדה עצומה בתורה גם במצבים קשים מאד, וש אפשר לשאוב מזה חיזוק גדול למעשה להתחזק בהתמדת התורה בכל מיני מצבים שיש על ידי הקאראנע ♦ כג] התמדת התורה בכל המצבים ♦ כד] עובדא של התמדה עצומה במצב של דחקות נוראה ♦ כה] עובדא של ליגן אין לערנען (-להיות שקוע בתורה) בכל המצבים ♦ כו] עובדא של ישוב על רמב"ם באמצע שווערע באמבעס (-הפצצות

קשות) ♦ כו] עובדא שחשב שכבר נפטר ♦ כח] אין מרגישים שום דבר
♦ כט] ריבוי עצום של תלמידי חכמים ♦ ל] הלימוד עבורנו מעובדות אלו.

פרק ז - סגולת ימים קדושים אלו..... מז

בו מבואר כמה הימים הקדושים של ימי אייר וימי ספירה מסוגלים מאוד
מאד להתעלות ולהתחזק בהתמדת התורה ♦ לא] קדושת חודש אייר
לב] הכנה לקבלת התורה ♦ לג] לקבוע סדר היום עם סדרי לימוד חזקים
♦ לד] להשאיר הודעה על מספר שעות תורה ותפילה ♦ לה] עבדא
דקודשא בריך הוא ♦ לו] שמירה משמיעת נייעס ♦ לז] תפילה על
המתקה ומשיח.

מאמרים קצרים

שנאמרו בשבת קודש פרשת תזריע מצורע תש"פ

התחזקות בדיון לכף זכות, ובפרט במצב של הקאראנע רח"ל, ועובדות על זה..... כ

א] המתקה עצומה לקאראנע ♦ ב] ימים אלו מסוגלים להתעלות בדיון
לכף זכות ♦ ג] עובדא חזקה של מציאת גנב ♦ ד] עובדא נוראה.

העובדא של קריאת רופא..... כה

ו] אל תדין את חבירך עד שתגיע למקומו ♦ ז] כפי שהוא פוסק על
חבירו כך פוסקין עליו ♦ ח] העובדא הידועה של הטאביק פושקע
(קופסת הטבק) ♦ ט] תשובה על ידי דיון לכף זכות ♦ י] רפואות
מתוקות ♦ יא] עובדא נוראה על פנימיות של איש ישראל ♦ יב] תקוות
אנוש רימה ♦ יג] לכל דבר יש סיבות ♦ יד] התחלת עבודת ה' ♦ טו]
לפשפש במעשיו ♦ טז] התעלות בכל עניני בין אדם לחבירו ♦ יז] עובדא
של קרומע סברא (-סברא עקומה).

עובדות וחיזוקים מהקאמארנער זי"ע..... לו

יח] עובדות במשך שהותו אצל אביו זי"ע ♦ יט] שנות יתמות ♦ כ]
עובדות של תורה מתוך הדחק ♦ כא] שורש נשמתו ♦ כב] עובדא של
רוח הקודש של ילד ♦ כג] עובדא של בעל שמועה כנגדו ♦ כד] היקף
ספרי הקאמארנער ♦ כה] שש חסידים ♦ כו] מעשיות מצדיקים ♦ כז]
יסודות מהבעל שם טוב הקדוש זי"ע ♦ כח] מסורת רבותיו ♦ כט] ישוב
הדעת.

אום אני חומה..... מה

ל] טהרת הילדים.

מאמר

התחזקות בתורה במצב הקאראנע

של"ם תזריע מצורע תש"פ [בבית - סגור עם בני המשפחה]

פרק א - מהפיכה לטובה

בו מבואר שאבינו שבשמים מעורר אותנו על ידי הקאראנע שנעשה מהפיכות גדולות לטובה, ורצון אבינו שבשמים שנרגיש האחריות בזה לעשות למעשה ממש המהפיכה לטובה שרצונו יתברך מכל יחיד ויחיד שיעשה

שבשמים שכל יחיד ויחיד מכלל ישראל יתעורר מאד מאד לעשות תשובה גדולה מאד מאד, ואבינו שבשמים מצפה כביכול לראות מהפיכות גדולות לטובה אצל כלל ישראל בעקבות מצב הקאראנע.

ובל אחד מבין שכאשר אבינו שבשמים שאקלט און שאקלט און שאקלט (-מזעזע באופן חזק מאד מאד) את כל כדור הארץ זה כבר תקופה ארוכה, יש בו תכלית - להביא מהפיכה לטובה בקרב כלל ישראל.

אך זה לעומת זה היצר וחיילותיו מתגברים במאד מאד על כל אחד מכלל ישראל שלא יעשה המהפיכה לטובה שרצונו יתברך ממנו לעשות, ואף שמדברים הרבה על הקאראנע וחושבים הרבה על הקאראנע, אך המהפיכה לטובה שצריכים לעשות מחמת הקאראנע מתגברים היצר וחיילותיו שלא נעשה באופן הראוי.

הקאראנע הוא התעוררות חזקה מאד שנעשה תשובה גדולה

א) במשך התקופה שאבינו שבשמים כביכול שאקלט אויף גאנץ כלל ישראל (-מזעזע ומעורר לכל כלל ישראל) בכל מקומות מושבותיהם, על ידי המצב הקשה והנורא של הקאראנע רח"ל וכל השייך לזה דיברנו וכתבנו בעזה"י הרבה עניני עבודה שרצון אבינו שבשמים מאיתנו בתקופה כזה, ממה שגילו לנו חז"ל הקדושים ועוד הרבה מצדיקי הדורות זי"ע.

ובשל"ם שבוע שעבר [של"ם שמיני] הזכרנו באריכות מה שידוע מחז"ל הקדושים ועוד הרבה צדיקי הדורות זי"ע שכשאבינו שבשמים מביא מצב קשה ונורא כזה [וכל כלל ישראל משתתף מאד מאד עם הקושי הנורא מאד מאד של ריבוי עצום של כלל ישראל שנפטרו ראש משפחתם וכדומה באופנים קשים ומרים מאד מאד] רצון אבינו

בימים אלו, ורצון אבינו שבשמים שכולנו נשתדל לעשות מהפיכות לטובה, [ולמי שיש לו תועלת מזה, יכול להצטרף לזה ולהשאיר הודעה במדור של הודעות בקול מרדכי אהרן שהשתדל גם כן לעשות אצלו בחינה של מהפיכה לטובה].

אחד מעיקרי התכליתים של הקאראנע

ג) ורצון אבינו שבשמים שנזכור מה שעוררו הרבה צדיקי הדורות זי"ע במצבים קשים כאלו שיש בחינה שאחד מעיקרי התכליתים של כל המצב הוא לעורר אותנו מתרדמת הזמן - לעשות מהפיכות גדולות ועצומות בכמה פרטי וחלקי עבודת השי"ת, כל אחד בענינים שלו, אשר 'לב יודע מרת נפשו' באיזה ענינים צריך הוא זיך נעמען אין די הענט אריין במהפיכה גדולה ועצומה, ועל ידי זה נזכה בעזה"י להמשיך שלימות ההמתקה והתגלות הגאולה, [ובשל"ס שעבר הזכרנו כמה פרטים מיוחדים שרצון אבינו שבשמים מכל כלל ישראל ביחד להתחזק בהם חזק מאד מאד, ובתוכם, גדרים וסייגים חזקים מאד להינצל מהחורבנות העצומים של הכלים של טעכנאלאגיע וכל השייך לזה, וחיוזקים גדולים בעניני חומת אש שלא יכנסו השפעות של קרירות וכדומה על ידי התגברויות של רשעים וגוישיקייטן וכדומה].

חשבון הנפש אם כבר עשינו מהפיכה לטובה

ב) ורצון אבינו שבשמים מכל יחיד ויחיד שנעשה חשבון הנפש לעצמנו - אם עשינו כבר מהפיכה לטובה לכל הפחות בענין אחד מחמת הקאראנע, ואם עדיין לא עשינו מהפיכה לטובה נשתדל בעזה"י לעשות תיכף ומיד מהפיכה לטובה לכל הפחות בענין אחד.

והזכרנו בעזה"י באריכות בשל"ס שעבר שהרבה מצדיקי הדורות זי"ע גילו לנו שרצון אבינו שבשמים שנכיר שיש בחינה שאם לא עשינו מהפיכה לטובה יש בחינה של תביעה גדולה, שכן 'יחיד ששב' יכול להמתיק מאד מאד, וכל יחיד ויחיד על ידי המהפיכה לטובה שלו ממשיך המתקה עצומה מאד מאד, וכיון שכן האחריות גדול ועצום לעשות אכן המהפיכה לטובה שרצון אבינו שבשמים שנעשה.

בהעצרת תפילה ותשובה שהתקיים ביום ראשון תזריע מצורע [שהשתתפו בו כמה אלפים חברים דרך הטעלעפאן] דיברנו שעד ערב ראש חודש אייר נשתדל שכל אחד יעשה מהפיכה לטובה לכל הפחות בענין אחד, והרבה חברים השאירו הודעות [במדור המיוחד להשאת הודעות שבקול מרדכי אהרן] שהשתדלו בעזה"י לעשות מהפיכות נפלאות

פרק ב - מהפיכות לטובה בלימוד התורה

בו מבואר שביתר שאת נצרך להתחזק ולעשות מהפיכה לטובה בפרטי וחלקי העבודה של לימוד והתמדת התורה, ובפרט עכשיו בתחילת הזומער זמן (-זמן הקיץ)

כל פרטי העבודה של - התמדה, חזרה, הכנה קודם הלימוד, יגיעה, ליגן אין לערנען, השתדלות לזכור כל מה שלומדים, קדושת התורה, תורה לשמה, ושאר כל פרטי העבודה של לימוד תורה הקדושה.

ועל ידי המהפיכה לטובה בעבודות לימוד תורה הקדושה נזכה לשלימות המהפיכה לטובה בכל הענינים, ואיתא דזה נכלל בדברי התנא 'הפך בה והפך בה דכולה בה' - תעשה הרבה מהפיכות לטובה בכל פרטי העבודה של לימוד תורה הקדושה, כיון דכולה בה - שכל המהפיכות לטובה בכל הענינים זוכים על ידי המהפיכות לטובה בכל פרטי העבודה של לימוד התורה הקדושה.

התחלת זמן קיץ עם לבת אש

ו) ועתה מתחילים את הזומער זמן (-זמן הקיץ) אשר מדי שנה בשנה מתחיל בימים אלו ההייליגע זומער זמן אצל רבבות רבבות ילדים ובחורים ואברכים ועלטערע אידן (-יהודים מבוגרים) עם חזיון גדול בכל פרטי העבודה של לימוד תורה הקדושה.

ואילן בשנה זו מתחיל הזומער זמן אצל ריבוי עצום של ילדים ובחורים ואברכים ועלטערע אידן באופן שונה מאד מבשנים כתיקונם, ויש בחינה

אין שויר רק התורה הזאת

ד) אמנם אף שיש בחינה שכל אחד יודע בעצמו הענינים שהוא צריך לעשות בהם מהפיכות לטובה, מכל מקום ידוע מה שגילו לנו הרבה מצדיקי הדורות זי"ע שיש בחינה שביתר שאת רצון אבינו שבשמים שנשתדל מאד מאד לעשות מהפיכות גדולות לטובה בפרטי וחלקי העבודה של לימוד והתמדה ויגיעה בתורה הקדושה, דהיינו שבנוסף למה שעושים מהפיכה לטובה כל אחד בענינים שלו, רצון אבינו שבשמים שנשתדל מאד מאד לעשות מהפיכה לטובה גם בעניני לימוד והתמדה ויגיעה בתורה הקדושה.

בי 'אין שויר רק התורה הזאת' - שיש בחינה שבדורות שלנו העיקר הוא התחזקות בפרטי העבודה של לימוד התורה הקדושה, ו'תורה מגנא ומצלא' שממשיך שלימות השמירה מכל מה שנכלל ושייך להמצב של הקאראנע רח"ל, ו'חש בכל גופו יעסוק בתורה שנאמר ולכל בשרו מרפא' - שתורה הקדושה ממשיך שלימות הרפואה על החולים שיתרפאו ועל הבריאים שלא יחלו.

על ידי מהפיכה בתורה זוכים למהפיכה בכל הענינים

ה) ועל כן בימים כאלו הזמן גרמא לעשות מהפיכות לטובה בכל מה ששייך ללימוד התורה הקדושה, ובתוכם

והם - א' לדעת ולחיות יותר ויותר עם המציאות האמיתי שכל משהו ומשהו של חיוזוק שלנו בתורה הקדושה ממשיך יותר ויותר המתקה לכל המצב של הקארנאע רח"ל.

ב' לדעת ולחיות יותר ויותר עם המציאות האמיתי שכל משהו ומשהו של חיוזוק שלנו בתורה הקדושה מביא אותנו שנזכה לעשות התשובה הגדולה שרצון אבינו שבשמים מכל אחד ואחד מאיתנו בעקבות המצב.

ג' לדעת ולחיות יותר ויותר עם המציאות האמיתי שכל משהו ומשהו של חיוזוק שלנו בתורה הקדושה מסייע לנו ולכל כלל ישראל לזכות ליותר ויותר שפע עצום של חיוזוק ושמחה ואמונה ובטחון ושלווה ומנוחה הנפש.

ד' לצאת בעקבי הצאן כיצד כלל ישראל במשך כל הדורות זכו להתחזק מאד מאד בכל פרטי לימוד והתמדה ויגיעה בתורה הקדושה בתוך המצבים הקשים ביותר, וללמוד מהם בקל וחומר להתחזק מאד מאד בכל פרטי לימוד והתמדה ויגיעה בתורה הקדושה בתוך כל המצבים שיש לנו על ידי הקארנאע רח"ל.

ה' לחזור לעצמנו ממה שגילו לנו הרבה צדיקי הדורות זי"ע כמה הימים הקדושים האלו של חודש אייר ושל ימי הספירה הקדושים מסוגלים מאד מאד להתעלות ולהתחזק בחיוזוק עצום ונשגב בכל פרטי לימוד ויגיעה והתמדה בתורה הקדושה.

שכלל ישראל נמצאים אין גאר א פארדרייטע מצב, [איינער מער איינער ווייניגער] (-במצב של סדר היום משובש, אצל אחד יותר ואצל אחד פחות), ועל ידי זה יכולים היצר וחיילותיו להביא ח"ו רפיונות גדולים בכל פרטי העבודה של לימוד תורה הקדושה.

ולעומת זאת מתחנן כביכול אבינו שבשמים לפני כל איש ישראל - מיין טייער קינד (-בני יקירי), 'תורתי אל תעזובי', אל תסתכל על כל המצבים החיצוניים היכולים להביא ח"ו רפיון בתורה, אלא התחל את הזומער זמן מיט די גאנצע פייער און ברען (-תתחיל את זמן הקיץ עם לבת אש חזק מאד מאד) עם חיוזקים גדולים ועצומים בכל פרטי העבודה של לימוד תורה הקדושה בכמות ובאיכות.

ואף אם אינך נמצא במקום תורה הרגיל שלך וכדומה, מכל מקום התחלת הזומער זמן שלך אין צריך להיות משועבד לשום דבר ומצב חיצוני, אלא תתחיל תיכף ומיד את הזומער זמן שלך בכל מקום ומצב שאתה נמצא, עם שלימות הפלאם פייער (-ההתלהבות דקדושה).

חמש נקודות ויסודות של חיוזוק למעשה ממש

1) ועתה נשתדל לדבר בעזה"י בקצרה ממש מחמש נקודות ויסודות למעשה ממש, הנוגעים להחיוזוקים העצומים והמהפיכות לטובה שכל אחד מאיתנו נשתדל בעזה"י לעשות בפרטי העבודה של לימוד תורה הקדושה.

פרק ג - תורה מגנא ומצלא

בו מבואר שכל משהו ומשהו שאנו זוכים להתחזק למעשה בלימוד התורה מביא המתקה גדולה מאד לכל המצב הקשה של הקאראנע רח"ל

מתמלא עליו רחמים

ערוך יותר כל ההשפעות של השמירה וההמתקה והרפואה והרחמים.

ואיתא דזה נכלל בהפסוק של 'עץ חיים היא למחזיקים בה' - שיש בחינה שהתורה הקדושה היא מציאות של עץ חיים הממשיך שלימות החיים, [עם כל ההשפעות הטובות שהכל נכלל בחיים כדאיתא], אבל כמה שנמצאים יותר במצב של 'מחזיקים בה' - אז מ'כאפט זעך אן בתורה הקדושה עם כל הכוחות, ובאופן של אחזתו ולא ארפנו, זוכים ליותר ויותר השפעות של חיים, וידוע מה שגילו לנו חז"ל הקדושים דב'למחזיקים בה' נכלל שמחזיק בתורה כאדם שטובע בנהר ותופס עצמו עם כל הכוחות בעץ הנמצא בתוך הנהר שלא יטבע ח"ו במצולות ים, וידוע מהרבה צדיקים זי"ע שנכלל בדברי חז"ל הקדושים האלו שכמה שזוכים לחיות ולהרגיש הרגשות כאלו יותר ויותר כך זוכים להמשיך יותר ויותר השפעות עצומות של חיים על ידי התורה הקדושה.

ואיתא דנכלל בהציווי ה' של 'בא אתה וכל ביתך אל התיבה' שנכלל בזה התיבות של התורה הקדושה [כדאיתא מהבעל שם טוב הקדוש ועוד הרבה צדיקים זי"ע], שיש בחינה שמעיקרי האופנים להינצל מכל הבחינות של מכול הוא - זיך אריין לייגן מיט אלע כוחות אין תורה הקדושה, באופן של 'לן בעומקה של הלכה' - ליגן אין

(ח) הנקודה הראשונה למעשה ממש שנשתדל לדבר ממנו בקצרה ממש הוא, 'לדעת ולחיות יותר ויותר עם המציאות האמיתי שכל משהו ומשהו של חיזוק שלנו בתורה הקדושה ממשיך יותר ויותר המתקה גדולה מאד מאד לכל המצב של הקאראנע רח"ל'.

שבן כבר נתבאר לעיל בעזה"י שאין לנו שמץ השגה כלל וכלל כמה 'תורה מגנא ומצלא', וכמה כל משהו ומשהו של תורה ממשיך כל הבחינות של 'חש בכל גופו יעסוק בתורה שנאמר ולכל בשרו מרפא', וכמה על ידי כל משהו ומשהו של לימוד התורה הקדושה שלנו אנחנו זוכים לכל מה שנכלל בדברי חז"ל הקדושים ש'כל מי שיגע בתורה אביו שבשמים מתמלא עליו רחמים', ותורה הקדושה נקרא ראשית וממילא ממשיך המתקה הדינים בשורשם.

כל משהו חיזוק בתורה משפיע יותר שפע של רחמים וחסדים

(ט) אמנם ידוע מהרבה צדיקי הדורות זי"ע שכח השמירה וההמתקה והרפואה והרחמים של התורה הקדושה היא כפי מצב הלימוד התורה של הלומד, שאף שכל לימוד התורה ממשיך שמירה והמתקה ורפואה ורחמים, וכדומה, אך כל משהו שאיש ישראל משקיע יותר כח ועבודה בכל פרכי לימוד תורה הקדושה, כך נשפע לאין

האט גאר גאר שטארק געקאכט און געפלאמט (-רתח מאד בלבת אש וקדושה) על הנחיצות להתחזק בהתמדת התורה בזמנים כאלו עם כל הכוחות ממש בלי שום רפיון ח"ו כלל וכלל, ויש בחינה בכל זה ש'אין הדבר תלוי אלא ב' שכל יחיד ויחיד במצב שלו יכול וצריך להתחזק עם כל הכוחות ללמוד תורה הקדושה בהתמדה גדולה ועצומה.

עובדא של התמדה עצומה בתורה בזמנים קשים

יא) ר' פניניעלע אוסטילער הי"ד זי"ע
למד בהתמדה עצומה מאד מאד במשך כל הזמנים הקשים והנוראים של המלחמה (-מלחמת העולם השנייה) והיה שקוע מאד מאד בתורה באופן מבהיל על הרעיון בכל המצבים הקשים של המלחמה עד שנהרג רח"ל, הי"ד.

ואמר - שבעת הערשטע וועלט מלחמה (-מלחמת העולם הראשונה)

היה חמיו הפריערדיגער בעלזער רב זי"ע מזרז מאד לכל ה'יושבים' להתחזק בחיזוקים גדולים ועצומים בהתמדת התורה, שכיון שהיה חסר ריבוי עצום של תורה הקדושה בעולם, ולעומת זאת היה בחינה שמידת הדין היה מתוחה בעולם, היה נצרך להתחזק בחיזוק עצום ונשגב בכל פרטי לימוד התורה הקדושה כדי לעורר רחמים רבים על כלל ישראל.

יב) פניניעלע הי"ד זי"ע הפטיר - שכל
שכן בעת הצווייטע וועלט מלחמה (-מלחמת העולם השנייה), שהיה חסר הרבה יותר תורה, והיה בחינה שמידת הדין היה מתוחה הרבה יותר כאשר מידי יום ביומו נהרגו רח"ל הרבה אלפים

לערנען, וכל משהו ומשהו שזוכים מער און מער ליגן אין לערנען זוכים להמשיך יותר ויותר הצלה והגנה מכל הבחינות של מבול ברוחניות ובגשמיות.

דגים שבים

י) ידוע מאד שבימי ר' עקיבא אייגר
והחתם סופר זי"ע היה מגיפה נוראה ועצומה, שהפילה אלפים ורבבות חללים רח"ל, [כלשון החתם סופר], ובעקבות המצב הביאו היצר וחילוליו נסיונות של רפיון בפרטי העבודה של לימוד תורה הקדושה.

וידועים הדרשות של החתם סופר זי"ע אשר דרש באותם הימים, ובתוך הדברים ידוע שאמר דברים חוצבים להבות אש, על המשל הקדוש של רבי עקיבא שגילו לנו חז"ל הקדושים - שהשועל הלך אל שפת הים וביקש לפתות להדגים שיצאו מהמים כדי להינצל מהסכנה שהיה להם בתוך הים.

והדגים השיבוהו לאמור 'ומה במקום חיותנו כך במקום מיתנתנו על אחת כמה וכמה' - שאם בתוך הים שהיא מקום חיותם יש ח"ו חשש סכנה, כל שכן שאם יפרשו מחיותם שהם בסכנה גדולה ח"ו ח", וכך 'כל הפורש מן התורה כפורש מן החיים' שאם בזמנים כאלו יש ח"ו ח"ו רפיון מהתמדת התורה זה סכנה גדולה מאד ח"ו ח", ולכך זירזו החתם סופר זי"ע שיש בחינה שהעצה הגדולה ביותר בימים כאלו הוא להתחזק עוד ועוד בהתמדה ויגיעה בתורה בכל הכוחות שזה החיות שלנו, ועל ידי זה נזכה להמשיך יותר ויותר השפעות של חיים לעצמנו ולכל כלל ישראל, והחתם סופר

הצווייטע וועלט מלחמה, ולא להמצב של הערשטע וועלט מלחמה, מכל מקום יש בחינה של מצב קשה ונורא, ויש בחינה שהרבה תורה הקדושה חסר בימים אלו, ממילא חזוק עצום ונשגב נצרך בעת הזאת בכל פרטי העבודה של לימוד תורה הקדושה כדי להמשיך על ידי זה רחמים רבים וגדולים על כל כלל ישראל.

מישראל, ממילא היה נצרך להתחזק הרבה הרבה יותר בכל פרטי לימוד תורה הקדושה להמשיך המתקות וחסדים לכל בני ישראל.

ואף אנו יכולים להתעורר מדיבורים אלו, ואף שהמצב ברוך ה' לא נגע ולא פגע כלל וכלל לא להמצב של

פרק ד - תורה מביא תשובה

בו מבואר שעל ידי כל משהו ומשהו שאנחנו זוכים להתחזק בלימוד והתמדת התורה אנחנו זוכים יותר ויותר לשוב בתשובה על כל הענינים שרצון אבינו שבשמים שנושב עליהם בתשובה מחמת מצב הקאראנע רח"ל

מהראשניצער רב ור' חיים וואלאזינער והפלא יועץ ועוד צדיקים זי"ע.

עובדא של מגיפה בשנת תרכ"ה

יג) בשנת תרכ"ה היה מגיפה גדולה בירושלים עיה"ק תובב"א רח"ל, אשר נפטרו בו ריבוי עצום של יהודים ובתוכם הרבה גאונים וצדיקים זי"ע, וביניהם הזית רענן זי"ע, ובאותה שעה התפללו והתחננו כמה מגאוני וקדושי ירושלים של מעלה ובתוכם האמרי בינה זי"ע שיזכו לגילוי מן השמים - על מה הגיע המגיפה, ומה צריכים לתקן בכדי להפסיק את המגיפה.

ונתגלה להם מן השמים שסיבת הענין הוא מחמת שחסר [לפי דרגתם הגדולה] בהתאבלות על החורבן שצריך להיות בירושלים עיה"ק תובב"א ביתר שאת כיון שבירושלים הרי יש בחינה שהחורבן לפנינו [כמי שמתו מוטל לפניו], וכיון שנודע להם גילוי זה מן השמים, עשו עצרת תפילה

השיבנו אבינו לתורתך

יב) הנקודה השניה למעשה ממש שנשתדל לדבר ממנו בקצרה ממש הוא, 'לדעת ולחיות יותר ויותר עם המציאות האמיתי שכל משהו ומשהו של חזוק שלנו בתורה הקדושה מביא אותנו שנזכה לעשות התשובה הגדולה שרצון אבינו שבשמים מכל אחד ואחד מאתנו בעקבות המצב'.

שכן 'המאור שבו מחזירנו למוטב', 'הפך בה דכולה בה' - שעל ידי תורה הקדושה זוכים לשלימות החיזוק וההתעלות בכל הענינים ממש, וידוע דאחד מפנימיות הענינים שברכת התשובה מתחיל עם 'השיבנו אבינו לתורתך', כיון שיש בחינה דהאופן היחידי שאפשר לזכות לכל מה ששייך בהתפילה של 'והחזירנו בתשובה שלימה לפניך', הוא אך ורק על ידי 'השיבנו אבינו לתורתך' שנכלל בזה התעלות תמידי בהתמדה ויגיעה בתורה, [כדאי

והרבה מדריגות ישנם בהתחזקות בקדושת התורה, והשי"ת מבקש רק המעט שאנו יכולים לעשות, אך זה המעט מבקש השי"ת שנשתדל להשלים בשלימות, ותחילת העבודה של קדושת התורה הווה לכל נפש הוא רציפות הלימוד, ואם ח"ו ח"ו מפסיקים באמצע הלימוד בדברים בטלים הרי יש בחינה שח"ו זה ביזוי גדול לתורה הקדושה, והרי לימוד התורה הקדושה הוא בחינה של 'יקרה היא מפנינים מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים' וכל אחד מבין שהכהן גדול לפני ולפנים לא היה שייך שיפסיק בדברים בטלים, והרי יש בחינה שלימוד התורה הקדושה גבוה יותר מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים, וכאשר נתחזק בקדושת התורה בכלל וברציפות הלימוד בפרט נזכה לשלימות אור התשובה בכח התורה.

ואם ח"ו לימוד התורה הקדושה אינו עם קדושת התורה ורציפות, באופן של - קודש קדשים, פני רביא, זהב טהור, יש בחינה שאין אפשר לזכות לה'לבבו יבין ושב ורפא לו' דהבינא ליבא אש לווהט דארון הברית, ובפרט דאיתא דעל תורה כזו יש בחינה של 'ולרשע אמר אלוקים מה לך לספר חוקי', ושל 'עד מתי עווןך בשבי'.

וקרי בכל שנה בימים אלו מתחילים כלל ישראל ביחד זומער זמן, ואם בשנה זו סיבב השי"ת שאין מתחילים הזומער זמן כרגיל, ויש בחינה שגורשנו קצת מהבתי כנסיות והבתי מדרשות, רצון אבינו שבשמים מכל יחיד ויחיד לעשות חשבון הנפש אם אין נכלל בכך ח"ו ח"ו בחינה של 'קול ה'

ותשובה גדולה, ודרשו בו לחזק את אנשי ירושלים של מעלה בהתעלות בכל פרטי העבודה של התאבלות על החורבן, ובתוך הדברים תיקנו התקנה הידועה שלא ינגנו כרגיל בכלי זמר בחתונות שבירושלים עיה"ק תובב"א, ומיד נפסק המגיפה.

והנה בימינו באופן כללי אין לנו גילויים כאלו שיתגלה לנו מן השמים על מה צריך לשוב בתשובה, אך יש לנו בחינה שעל ידי זה יכול כל אחד לקבל בחינה של 'פתקא מן שמיא' על מה הוא צריך לשוב בתשובה, וזהו על ידי חזון עצום בהתמדה ויגיעה בתורה הקדושה.

כי יש בחינה של 'אורייתא מודעת ליה חובא', ו'דתפתח לבאי' ו'הוא יפתח לבנו' לזכות לה'לבבו יבין ושב ורפא לו' נמשך על ידי ה'באורייתא' וה'בתורתו', וה'האר עינינו' לדעת על מה לשוב בתשובה נמשך על ידי ה'בתורתך' וממילא נצרך להתחזק מאד מאד בכל פרטי לימוד התורה הקדושה, ועל ידי כן נזכה לאמת'ע תשובה (-לתשובה באמת) ומהפיכה לטובה, נישט אבי צו יוצא זיין נאר באמת תשובה טהון (-לא באופן שגדר 'רק לצאת ידי חובה' שהרי צריך לשוב מחמת המצב, רק לשוב בתשובה באמת כרצון אבינו שבשמים).

התחזקות בקדושת התורה
יד) אמנם מעיקרי האופנים לזכות לשלימות התשובה בכח התורה הוא - על ידי ההתחזקות בקדושת התורה - שלימוד התורה שלנו יהיה יותר ויותר בקדושה וטהרה, עם יותר ויותר הכנה ותשובה קודם הלימוד, ועם יותר ויותר בחינה של תורה לשמה.

כל השנה כולה יהיה יותר ויותר בקדושה ובטהרה.

מהפיכה לטובה בכח התורה

מזן ועל ידי החיזוק בקדושת התורה נזכה בעזת' להתשובה הגדולה שרצונו יתברך מאתנו בעקבות המצב של הקאראנע, כי 'השיבנו אבינו לתורתך' של לימוד התורה באופן של תורתך - תורת ה' בדביקות ובקדושה וכדומה, ממשיך שלימות ה' והחזירנו בתשובה שלימה לפניך'.

וכבר נזכר לעיל שכל יחיד יכול לעשות חשבון הנפש לעצמו - האם אני מהקבוצה שכבר עשו מהפיכה לטובה בעקבות מצב הקאראנע, שיכולים לומר שזה המהפיכה הוא המהפיכה שאבינו שבשמים כביכול מצפה ממני, ושהבחינה שלי של 'יחיד ששב' בזה המהפיכה יכול להביא בעזת' חלק גדול מהמתקה, ואחר הקאראנע יהיה בחינה שהמהפיכה הזה לטובה שנפעל מהקאראנע הוא חלק מכל המהפיכה לטובה שאבינו שבשמים רצה שיהיה נפעל על ידי הקאראנע.

או שאני מהקבוצה שעדיין לא עשו מהפיכה לטובה, ולפי מצב זה אוכל לומר לעצמי אחר הקאראנע שלא נפעל אצלי מה שהיה צריך להיות נפעל מהקאראנע, רק שעברתי א פארדרייטע ניסן און א פארדרייטע זומער זמן, (-אח החודש של ניסן והזמן הקיץ באופן של סדר היום משובש מאד), ולא זכיתי לעשות התשובה הגדולה שהייתי צריך לעשות.

ואם הוא נמצא בקבוצה השניה, אז עצתו הוא להשתדל להשליך עצמו יותר ויותר לים התלמוד עם חיזוק

חוצב להבות אש' שיש בחינה של תביעה כללית 'מי ביקש מכם רמוס חצרי' - ליכנס לבתי מדרשות באופן שיהיה ח' דיבורים בטלים באמצע הלימוד, וללמוד תורה שלא באופן הראוי, [כל אחד לפום דרגא דיליה], והרי תורה הקדושה צריכים ללמוד באופן של 'קאים על טורא דסיני' ברציפות ובקדושה.

ימי הספירה הקדושים מסוגלים לכך **טו** וביד כל איש ישראל להתעלות לפום דרגא דיליה בקדושת התורה, שיהיה ללימוד התורה שלנו יותר ויותר נגיעה ושייכות ל'ליהטה אש סביבותיהם', ול'וכל אדם אפילו פני אדם לא יהיה באהל מועד', ול'עוף הפורח מעליו מיד נשרף', ול'גחלי אש', ול'לבת אש', ול'לעבדו זו תלמוד', ול'חמדה גנוזה', ול'ואהיה שעשועים יום יום', שיהיה לימוד התורה שלנו יותר ויותר כנתינתם מסיני.

ובפרט בימי הספירה הקדושים הזמן מסוגל להתחזק בכך, והטהרה הקדושה של הספירה הוא בחינה של 'הכנה' לקבלת התורה, וההכנה הראשונה לקבלת התורה היתה התגלות ה'לבת אש בתוך הסנה' - שבכל המצבים צריכים ללמוד תורה באופן של 'לבת אש', ועל כך אמר השי"ת למשה רבינו 'תעבדון את האלוקים על ההר הזה' - שיהיה כל לימוד התורה באופן של 'תעבדון את האלוקים' [כל יחיד באופן ובדרגא דיליה], ואיתא דמגיעים לזה על ידי 'תעבדו-ן', שעל ידי העבודה בנ' ימי הספירה והתעלות בקדושת התורה זוכים בהיו"ט שבועות לשפע עצום של דכיא עילאה שכל התורה של

הענינים שרצונו יתברך שיעשה בהם מהפכות לטובה, ויזכה לשלימות התשובה שרצון אבינו שבשמים ממנו מחמת המצב של הקאראנע.

עצום ונשגב בהתמדת התורה בכללות ובקדושת התורה בפרטות, ועל ידי זה יזכה שהתורה הקדושה יביא אותו לשלימות המהפיכה לטובה בכל

פרק ה - חיזוק ושמחה

בו מבואר שהתמדה בתורה מביא שפע עצום של חיזוק ושמחה ואמונה ובטחון לנו ולכל כלל ישראל, ובמצבים כאלו נצרך ריבוי עצום של שמחה וחיזוק ואמונה ובטחון

בחינה שחוסר שמחה וחיזוק ח"ו בימים כאלו היא ח"ו סכנה גדולה עוד יותר מעצם המחלה, וממילא יש בחינה שמצד פיקוח נפש נצרך להתחזק בכל פרטי תורה הקדושה כדי שנוזכה להיות בשלימות החיזוק והשמחה.

עובדא של חיזוק במצב קשה ונורא
(יב) אצל הרב בענגיס זי"ע הוי עובדא - שפעם אחת ביקש הימנו הרב דושינסקי זי"ע לומר שיחת חיזוק, לחזק את התלמידים על התמדה והתחזקות בכל פרטי לימוד תורה הקדושה.

ובתוך הדברים אמר הרב בענגיס זי"ע לבחורים [ויתכן שזאת היתה הפעם היחידה שהרב בענגיס האט זיך אויס געדריקט אזוי שטארק (-דיבר כאלו דיבורים)] - לפני המלחמה (-מלחמת העולם השנייה) היה לי בן יחיד תלמיד חכם עצום שהיה מופלג מאד בכל פרטי תורה ועבודת השי"ת, ואם היה ניצל מהמלחמה היה יכול להאיר לכל כלל ישראל באור תורתו וקדושתו, אך בעוה"ר נהרג על קידוש ה' בתוך אלפי רבבות בני ישראל בשנות המלחמה הי"ד זי"ע.

זאת נחמתי בעניי

(יז) הנקודה השלישית למעשה ממש שנשתדל לדבר ממנו בעזה"י כמה מילים בקצרה ממש הוא, 'לדעת ולחיות יותר ויותר עם המציאות האמיתי שכל משהו ומשהו של חיזוק שלנו בתורה הקדושה מסייע לנו ולכל כלל ישראל לזכות יותר ויותר לשפע עצום של חיזוק ושמחה ואמונה ובטחון ושלווה ומנוחת הנפש', ובימים כאלו מתגברים היצר וחיילותיו להחליש מאד מאד את החיזוק והשמחה על ידי הרבה פרטים ששייכים להמצב, ועל ידי תורה הקדושה זוכים לשלימות החיזוק.

ובמן שדוד המלך מאיר בקרבנו בהפסוקים - 'לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי', וזאת נחמתי בעניי כי אמרתך חיותני, ובעוד הרבה פסוקים, שבכל המצבים אפשר לשאוב שלימות החיזוק והשמחה מתורה הקדושה.

פיקוח נפש להיות בשמחה

(יח) כמה צדיקים זי"ע גילו שבימים כאלו זה ממש בגדר פיקוח נפש להשתדל להיות יותר ויותר בשמחה ובחיזוק, ומאד ידוע מה דאיתא דיש

עצם הענין שהתאלמן בהיותו אברך צעיר כל כך, והן מצד כל העבודות שנפלו עליו בניהול הבית והטיפול בהקליינע תוממים' לעך (-בהיתומים הקטנים).

אך הדבר שהחזיק אותו במשך כל אותו תקופה היה - שקיבל על עצמו שלא יעבור עליו מעת לעת בלי לכל הפחות שש עשרה שעות של לימוד התורה הקדושה, על אף כל ההטרדות שהקיפוהו באותם הימים, וזה הענין החזיק אותו בשלימות השמחה והחיוזק עם שלימות האמונה ובטחון.

תורה מביא אמונה

כא) ובכח התורה זוכים לשלימות האמונה ובטחון, והתורה נקראת 'תורת ה' - ואיתא מהשפת אמת ועוד צדיקים זי"ע דנכלל בזה שכמו שיש תורת עולה ותורת חטאת המלמדים אותנו הלכות עולה וחטאת, כך יש 'תורת ה' - שכל התורה הקדושה מלמד אותנו לחיות עם השי"ת בתכלית האמונה והבטחון, והרי על ידי קבלת התורה נשפע ה'אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלוקים אין עוד מלבדו', ונבקעו עליונים ותחתונים וראו שהוא יחיד'.

אין מקום להאשים עצמו על שום ענין

כב) ידוע שאחד מהקושיים הנוראים שיש בכלל ישראל בהתקופה הזה הוא, שישנם יהודים יקרים וחשובים מאד מאד שיש להם נסיונות נוראים של צובראכנקייט מחמת שאחד מקרוביהם נפטר מחמת הקאראנע רח"ל, והקרובים מאשימים את עצמם שאילו היו עושים השתדלות פלוני וכדומה היו יכולים להציל את קרובם שלא יהיה נפטר ח"ו על ידי הקאראנע.

והמשיך הרב בענגיס זי"ע לומר לבחורים - תדעו שמהרגע שקיבלתי הידיעה על הסתלקותו של בני עם כל משפחתו, יש בחינה שצרה נוראה זו בעצם היה מטריד את מוחי יומם ולילה בלי הפסק רגע כמימרא, שמתחילה היה לו את בנו יחידו שהיה יכול להאיר לארץ ולדרים, יחד עם הלעכטיגע נחת שהיה לו מכל משפחתו הגדולה של בנו, ועתה נאבד ממנו כל זה.

והפמ"ר הרב בענגיס זי"ע לאמור - 'לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי', שלא הייתי יכול לחזק את עצמי נגד צרה זו, של אבידת בני הגאון והקדוש הי"ד זי"ע, אך עתה בכח התורה נמצא אני תמיד בשלימות החיוזק ושמחה, שיומם ולילה משקיע אני את עצמי בתורה הקדושה, עד שאף רגע אחד לא היה אצלי מצב של היפוך שמחה וחיוזק, והבחורים שהיה שם [שכמה מהם גדלו להיות תלמידי חכמים גדולים ועצומים וצדיקים נשגבים] העידו שהרושם והחיוזק העצום שנפעל אצלם על ידי דיבוריו הקדושים של הרב בענגיס היה נורא ואיום מאד מאד וזה ליוה אותם לכל ימיהם.

עובדא של חיוזק עצום על ידי התמדה בתורה

ב) אצל ר' פנחס עפשטיין זי"ע הוי עובדא - שבהיותו אברך צעיר נפטרה הרעבעצן שלו, והותירה אחריה בית מלא ביתומים קטנים, ובהיות שלא היה מי שינהל את הבית, הוכרח להתעסק סביב כל פרטי הבית והטיפול בילדיו הקטנים.

נר' פנחס זי"ע העיד - שתקופה קשה ונורא היתה זאת בעבורו, הן מצד

בביתם באופן מוחלט למעלה מחודש, עד שבדרך הטבע היה נראה שאין שייך בשום אופן שיקבלו קאראנע, אך למעשה הם קיבלו את הקאראנע, כי הכל רק אין עוד מלבדו.

ובין שכן אין שום מקום להאשים את עצמו או את אחרים שאשמים באיזה ענין של פטירה או חולי של איזה אדם וכדומה, שהרי הכל אין עוד מלבדו, וכל משהו ומשהו של חיוזק בהתמדת התורה מאיר מאד מאד לכל כלל ישראל חיוזק עצום מאד מאד באמונה ובטחון וממילא בשמחה וחיוזק.

וידוע מהרבה צדיקים זי"ע שבכהאי גוונא רצון אבינו שבשמים להתחזק מאד מאד ולחיות עם בהירות הדעת - שהכל 'אין עוד מלבדו', ושכל מה שכל אחד עשה הכל היה רק מחמת שהשי"ת האיר בקרבו לעשות כך, ואף אחד אינו יכול לעשות שום תנועה בעולם כלל וכלל רק אם עלה ברצונו הפשוט של אבינו שבשמים שיעשה כך.

ובל קאראנעלע יש לו אדרעס (-כתובת) מדויק מאבינו שבשמים היכן ליכנס, ושום השתדלות לא יוכל למנוע זאת בעדו, וידוע מאנשים שעשו ההשתדלות הגדולה ביותר והיו סגורים

פרק ו - בעקבי הצאן

בו מבואר כמה עובדות של התמדה עצומה בתורה גם במצבים קשים מאד, וש אפשר לשאוב מזה חיוזק גדול למעשה להתחזק בהתמדת התורה בכל מיני מצבים שיש על ידי הקאראנע

בתוך מצבים קשים ונוראים שאי אפשר לתאר ולשער ולהשיג כלל וכלל, ובתוכם הרבה סוגי מצבים של מלחמה, ורעב וצמא, ופחד מוות, וחוליים קשים ומרים, וקור וחום נורא נוראות, וריבוי עצום של טירדות ובלבולים קשים ונוראים מאד מאד, ובעוד הרבה הרבה סוגי ומיני מצבים שאי אפשר לתאר ולשער כלל וכלל, וכל זה היה עם שלימות עצומה של 'חבוקה ודבוקה בך', ועתה נשתדל בעזה"י להזכיר בקצרה ממש כמה עובדות אחדות שלא הזכרנו בעבר.

עובדא של התמדה עצומה במצב של דחקות נוראה

(כד) אחד מבניו הקדושים של הייטב לב זי"ע התאונן לפני אביו -

התמדת התורה בכל המצבים

בג) הנקודה הרביעית למעשה ממש שנשתדל בעזה"י לדבר ממנו כמה מילים קצרים הוא, 'לצאת בעקבי הצאן כיצד כלל ישראל במשך כל הדורות זכו להתחזק מאד מאד בכל פרטי לימוד והתמדה ויגיעה בתורה הקדושה בתוך המצבים הקשים ביותר, וללמוד מהם בקל וחומר להתחזק מאד מאד בכל פרטי לימוד והתמדה ויגיעה בתורה הקדושה בתוך כל סוגי המצבים שיש לנו על ידי הקאראנע רח"ל'.

ובמשך השנים הארכנו כבר עם ריבוי עצום של עובדות נוראות מאד מאד, כיצד כלל ישראל לדורותיהם התעלו מאד מאד בהתמדת ויגיעת התורה

זכה באותם השנים שלמד עם חותנו בחברותא, מתוך עניות ודחקות, באופן של ממת ומשחיר עצמו על דברי תורה, בבחינת 'תורה שלמדתי באף היא שעמדה לי'.

והמשיך הייטב לב זי"ע לומר לבנו - בימים ההם כשלמדתי עם חותני, אזי באשמורת הבוקר כאשר חזרתי מהטבילה בנהר הקפוא, לא היה שום הייצוג (-חימום) לחמם אותנו, ואף לא מעיל ראוי לכסות את עצמנו, וגם ווארעמס (-חמין) לשתות לא היה בנמצא, אלא למדנו אין די שווערע פראסט (-בהקור הנורא) יומם ולילה, ולא היה לנו כמעט אכילה ושתייה ושאר צרכים גשמיים.

והפטיר הייטב לב זי"ע לומר לבנו - ברוך ה' יש לך ווארעמע שטוב (-בית חם), מיט א ווארעמע מקוה (-ומקוה חם), וכאשר אתה חוזר מהמקוה יש לך ווארעמע גלעזל תה (-כוס תה חם), ואף שכאשר אתה מסיים הסדר לפני התפילה אתה שותה ווארעמע קאווע (-כוס קפה חם), וגם יש לך ווארעמע מאנטל (-מעיל חם), און א ווארעמע בעט אריכט (-וגם מיטה חמה), ואתה עוד אומר שהדחקות שלך הוא סיבה שאתה לא יכול להיות שקוע בתורה כרצונך.

ואנו מבקשים כמובן, אבינו שבשמים - עזור נא ש'ונשלמה פרים שפתתינו', ובדיבורים אלו יהיה נמתקים כל עניני דחקות, ובפרט בימים אלו

שהדחקות מצויה בביתו רח"ל, ומקשה עליו להיות שקוע בתורה כרצונו, [לפי דרגתו הגדולה].

ובשמוע הייטב לב זי"ע כזאת, נענה ואמר (לוי) - כשהייתי אברך צעיר הייתי סמוך על שולחן חותני הטאלטשאווער רב זי"ע, והדחקות בביתו היה נורא ואיום, שלא היה שם ממש כלום, וממילא ה'קעסט' היחיד שקיבל מחותנו היה רק - שהטאלטשאווער רב היה קם בשעה שתיים לפנות בוקר, והיה הולך לנהר לשבור האייז (-הקרח) של הנהר הקפוא בכדי לטבול את עצמו כהכנה לתורה ותפילה, והייטב לב היה קם בשעה שלוש לפנות בוקר וכאשר הגיע אל הנהר היה כבר חור מוכן לפניו לטבול בו ולא היה צריך לשבור את האייז, והחור הזה זה היה ה'קעסט' שקיבלתי מהשווער שלי.

והייטב לב זי"ע המשיך לומר לבנו - אם הייתי מספר אפילו משהו לזקיני הישמח משה זי"ע [שגידל אותן] מהדחקות הנוראה השוררת בבית חותני זי"ע, היה קורא אותי להיות סמוך על שולחנו, אמנם לא סיפרתי כלום לזקיני, בהיות שבאותם שנים שהייתי סמוך על שולחן חותני למדתי עמו בחברותא מדי יום ביומו יומם ולילה יותר מרוב מעת לעת, ולא הסכמתי לוותר על חברותא זו בעד כל סיבה שבעולם.

והייטב לב זי"ע העיד על עצמו - שמרגיש שכל כח התורה שלו

פעמים, אבל השיחה הזה עם אחד מבני זי"ע לא הזכרנו אף פעם.

(א) עצם הדחקות של הייטב לב זי"ע כשהיה אברך אצל חותנו זי"ע ידוע, והזכרנו כמה

בטהרות, ודנים מהו הנוסח הטוב ביותר לכתוב הדברים על הדפים שבידם בתכלית הבהירות.

ובחיכנסו אל חדרו של ר' חיים זי"ע, ראה כיצד סדין פרוש על הארץ, והרבה נכדים שוכבים עליו באפיסת הכוחות אחר כל הטירדא דאורחא ומחמת הרעב הנורא, ור' חיים יושב על כסאו ומתנמנם אחר השווערע 'שבעה' והבריחה למינסק והרעב וכל המסתעף, אך מיד קם ממנומו וקרא ואמר - וועלוועל, הערשל, שרייבט נאך ניט, טאקע אין רמב"ם שטימט דאס זייער גוט, אבער ס'איז דא א לשון הר"ש וואס ס'גייט נאך ניט אריין אזוי גוט (-אל תכתבו עדיין המערכה של החידושי תורה, משום שאין הכי נמי בלשון הרמב"ם זה מדויק טוב, אבל יש לשון הר"ש שעדיין צריך לעיין בו).

בך היה נראה הוועלט של ר' חיים זי"ע - עומדים אחר שווערע 'שבעה', עומדים אחר גלות קשה, נמצאים בחדר קטן עם הרבה נכדים השוכבים על סדין באפיסת הכוחות, נמצאים אחר כמה ימים שלא הכניסו אוכל לפיהם, עומדים בתקופה קשה שאין יודעים מה יולד יום, אך בהוועלט של ר' חיים שקועים בענינים אחרים לגמרי - טאקע אין רמב"ם שטימט דאס זייער גוט, אבער ס'איז דא א לשון הר"ש וואס ס'גייט ניט אריין אזוי גוט.

עובדא של ישוב על רמב"ם באמצע שווערע באמבעס (-הפצצות קשות)

בו אצל הראגטשובער זי"ע ידוע העובדא - שפעם אחת עפו שווערע באמבעס (-פצצות קשות)

שהמצב של הקאראנע האט גאר שטארק צושאקלט הרבה פרנסות של כלל ישראל (-גרם היוקות חזקים רח"ל להרבה עניני פרנסה של כלל ישראל), ורצון אבינו שבשמים שנתפלל הרבה שיהיה נמתק כל עניני דחקות ושיהיה שפע עצום של פרנסה, ושיהיה נשפע שפע עצום של מן ובאר [שהתחילו בחודש אייר] לכל בני ישראל, אך כל אחד יכול לשאוב חיוזק מעובדא זו ללמוד תורה הקדושה בכל המצבים עם התמדה גדולה מאד, וכל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ - שיהיה לו פרנסה ברווח ובשפע עם כל ההשפעות טובות.

עובדא של ליגן אין לערנען (-להיות שקוע בתורה) בכל המצבים

בה אחד ממקורביו של ר' חיים בריסקער זי"ע היה מספר - שבעת הערשטע וועלט מלחמה (-מלחמת העולם הראשונה) נתאלמן ר' חיים מהרעבעצן שלו, ואחר השווערע 'שבעה' הוכרח ר' חיים לברוח עם כל משפחתו למינסק, וכאשר הגיעו למינסק לא היה להם כי אם חדר קטן בלי כלום, והיו כבר אחר כמה ימים שכמעט שלא הכניסו שום אוכל לפיהם.

והמקורב בשמעו שר' חיים זי"ע הגיע לבריסק, פנה תיכף ומיד לחדרו של ר' חיים לראות במה יכול הוא לעזור לר' חיים ומשפחתו, ובהגיעו אל הדירה שבו התאכסן ר' חיים ומשפחתו מצא את הבריסקער רב וגיסו ר' הערשל זי"ע עומדים בתוך החדר עם דפים ריקים בידם ומדברים בלהט גדול מאד על שטיקל תורה ששמעו עתה מר' חיים בסוגיות עמוקות

מירושלים של מעלה אמרו מה שנוהגים לומר בשעת יציאת נשמה, ולאחר מכן התחילו לדבר ביניהם בלחש בסוגיות עמוקות [אשר דבר עצום ונשגב הוא שיציאת נשמה היא בשעה שמדברים בלימוד ליד המיטה], והיו בטוחים שהרב בענגיס אינו שומע כלל מה שהם מדברים מחמת החולשה העצומה שהיה שרוי בו באותה שעה.

אך כאשר הגיעו לנקודה קשה באמצע עיונם, פתח הרב בענגיס זי"ע את עיניו ואמר להם שמתשובות הריב"ש סימן פלוני ופלוני יש ראייה לענינם, והפטיר לאמור - מגודל החולשה חשבתי שאני נמצא כבר אחר יציאת נשמה, אך ברוך ה' שעדיין חי אני, ושמחה עצומה הוא עבורי שזכיתי בחיים חיותי לדבר עוד דיבור של תורה - להביא לכם ראייה מתשובות הריב"ש, ומתוך שמחה עצומה זו עלתה נשמתו בסערה השמימה.

אין מרגישים שום דבר

(בח) החזון איש זי"ע העיד על כמה בחורים ואברכים צעירים שחיו בדורינו אנו שהם שקועים כל כך בתורה הקדושה, עד שאינם מרגישים בשום דבר בשעה שלומדים.

ובעין הגדרת החזון איש זי"ע על עצמו בשעה ששאלוהו פעם כשהיה שקוע מאד מאד בתורה והמים של הזיעה היו נשפכים ממש מפניו הקדושים, איך יכול להיות שקוע כל כך בתורה בשווער היצן כאלו (-בחום קשה כזה), והשיב - היים און קאלט איז נאר די ערשטע פאהר מינוט (-חם או קר הוא רק בדקות הראשונות של הלימוד), אך אחר

בדווינסק, בזמנים הקשים שהיו באותם השנים בתקופת הערשטע וועלט מלחמה (-מלחמת העולם הראשונה), וכל אנשי העיר היו שרויים בבהלה ופחד נורא מאימת השווערע באמבעס.

באמצע שמע יהודי אחד שהיה ברחוב כיצד הראגטשובער זי"ע קורא לו, והיה בטוח שהראגטשובער רוצה להראות לו מקום מסתור וכדומה להסתתר מפני הבאמבעס, אך הראגטשובער נענה ואמר לו - עלה בדעתי עתה בעזהש"ת תירוך נפלא על הרמב"ם מקושיא עצומה שהתקשיתי עליו מתוספתא, וברצוני לחזור לפניך על החידוש.

הראגטשובער זי"ע לא שמע שום באמבעס, אלא כל כולו היה שקוע רק איך אפשר ליישב הרמב"ם שלא יקשה עליו מהתוספתא.

עובדא שחשב שכבר נפטר

בז) אצל הרב בענגיס זי"ע הוי עובדא - שקודם פטירתו מן העולם אחר שחזר במשך כמה שבועות ברציפות על כל התורה כולה, לפני כמה תלמידי חכמים עצומים מירושלים של מעלה של ימים ההם, [שביקש מהם שישמעו אותו כדי להיות בטוח שזוכר הכל ממש], בלא דילוג אף תיבה אחת ברש"י ושאר ראשונים ואחרונים, וגם על כל מ'סורת הש"ס חזר אז מהתחלת הש"ס עד סיומו, שכב על מיטתו בחולשה עצומה עם יסורים נוראים.

ובאשר הגיע שעת יציאת נשמה [שהיה באסרו חג שבועות תשי"ג], והיו שם כמה תלמידי חכמים

ואי אפשר זיך אפילו פארשטעלן (-לתאר ולשער) גודל יסוריהם והקשיים שלהם, ועם כל זאת מתייגעים בתורה הקדושה בכל המצבים, וכולנו מתפללים שהכל יהיה מעכשיו מתוך רחמים גדולים ומגולים מאד מאד.

הלימוד עבורנו מעובדות אלו

(ל) והלימוד לדין מכל זאת הוא - שלכל אחד יש המצבים שלו, ובפרט בתקופה קשה זו של הקאראנע, והלימוד מכל זאת הוא להתחזק מאד מאד למלא רצון אבינו שבשמים ולהשתדל מאד מאד להתייגע בתורה הקדושה בכל המצבים עם התמדה גדולה ועצומה.

גם צריכים להתחזק בתקופה כזו שלימוד התורה יהיה עם איכות גדולה, כי בתקופה כזו אף כשלומדים יכול להיות נסיונות של דרעמלעריי וחעלעמעריי (-נמנומים וחלומות) באמצע הלימוד וכדומה, מחמת שיבושי סדרי הימים וכדומה, ורצון אבינו שבשמים להשתדל כמה שיותר שהתורה הקדושה יהיה יותר ויותר באופן של 'יחי בהם'.

שכבר שקועים בתורה אין מרגישים שום דבר.

ריבוי עצום של תלמידי חכמים

(בט) ומציאות הדברים הוא - שאף בדורנו אנו ישנם ריבוי עצום של תלמידי חכמים צעירים ומבוגרים השקועים בתורה באופנים נשגבים ונפלאים, ויש כאלו שכל זה הוא מתוך מצבים של קשיים עצומים ונוראים שאי אפשר אפילו זיך פארשטעלן די שרעקליכע שוועריקייטן וואס זיי גייען אריבער (-לתאר ולשער הקשיים הנוראים שיש להם, ואף על פי כן שקועים בתורה באופנים נשגבים ונפלאים).

ואין השגה פון וואס פאר א געוואלדיגע כלל ישראל מיר האבן די זכיה צו זיין א חלק (-המצב הנפלא של כלל ישראל), ויש ברוך ה' בכל הדורות וגם בדורנו אנו ריבוי עצום של תלמידי חכמים וצדיקים בכלל ישראל ששקועים בתורה באופנים עצומים ונשגבים ונפלאים מאד מאד.

וחלק מתלמידי חכמים וצדיקים אלו, עוברים קשיים עצומים ונוראים,

פרק ז - סגולת ימים קדושים אלו

בו מבואר כמה הימים הקדושים של ימי אייר וימי ספירה מסוגלים מאד מאד להתעלות ולהתחזק בהתמדת התורה

הקדושים מסוגלים מאד מאד להתעלות ולהתחזק בחזון עצום ונשגב בכל פרטי לימוד ויגיעה והתמדה בתורה הקדושה.

וידוע שקדושת חודש אייר עד לאין ערוך הוא, וכל החודש ימי הספירה הקדושים הם, ובו מאיר ההארות

קדושת חודש אייר

(לא) הנקודה החמישית למעשה ממש שנשתדל לדבר ממנו כמה מילים קצרים הוא, 'לחזור לעצמנו על כל פנים קצת ממה שגילו לנו הרבה צדיקי הדורות זי"ע כמה הימים הקדושים האלו של חודש אייר ושל ימי הספירה

הימים והלימודים בצירוף הפארדרייטע מצב יחד עם עניני הטיירדא דמצוה.

ואם בכל שנה כאשר מתחיל הזומער זמן חוזר כל אחד באופן כללי לסדרי הימים והלימודים עם התלהבות גדולה ועצומה, אך בשנה זו שריבוי עצום מכלל ישראל אין יודעים מתי יתחיל הזומער זמן במקומות התורה שלהם באופן הרגיל, יכולים היצר וחילולותיו להביא שישארו עם סדרי הימים המשובשים ח"ו ובכך לגרום ח"ו רפיון בלימוד התורה הקדושה.

ועל כן רצון אבינו שבשמים שנשתדל להתחזק בחיזוק עצום ולקבוע כמה ששייך סדר היום חזק עם סדרי לימוד חזקים, ושיהיה הזומער זמן עם מצב חזק מאד אף אם הישיבה או הכולל שלו אינו עדיין באופן הרגיל, נוגם להתחזק מאד מאד שכשיהיה בעזה"י הישיבה או הכולל באופן הרגיל מיד יתחילו עם התחדשות והתמדה עצומה מאד מאד כרצון אבינו שבשמים].

להשאיר הודעה על מספר שעות תורה ותפילה

לד' ובימים אלו מבקשים שכל החברים שיש להם תועלת מזה ישאירו הודעה מדי יום ביומו [במדור המיוחד להשאת הודעות בקול מרדכי אהרן] כמה שעות תורה ותפילה היו לו במשך היום, וריבוי עצום של חברים חשובים ויקרים אומרים שבמצבים כאלו יש להם מזה תועלת עצומה, וזה מסייע להתחזק מאד מאד שאף במצבים כאלו יהיו חיזוקים גדולים בהתמדת התורה, כי אבינו שבשמים עשה טבע שעל ידי

עצומות ונשגבות של - תרעין פתיחין, ופסח שני, ול"ג בעומר, ור' שמעון, והמבול של תורה, ומן, ובאר, [שהמבול לדעת ר' יהושע והמן והבאר לכו"ע התחילו בחודש אייר], ובחודש הקדוש הזה מסוגל מאד מאד להתעלות בכל פרטי העבודה של לימוד תורה הקדושה.

הכנה לקבלת התורה

לב) ובפרט שימי אייר מיוחדים להיות הכנה לקבלת התורה, הן מצד שכולו ימי ספירה הקדושים שמעיקרי עניני הספירה הוא הכנה לקבלת התורה, והן מצד שרוב החודש הם ימי ה'שלושים יום קודם החג' של ה'יו"ט הקדוש דשבועות, וממילא מיוחדים להכנה דרבה לקראת זמן מתן תורתנו.

ומעיקרי ההכנה לזמן מתן תורתנו הוא ההתחזקות בכל פרטי לימוד תורה הקדושה, שכן 'אם שמוע בישן תשמעו בחדש' - שעל ידי ההתחזקות בתורה הקדושה בימים אלו נוכח בעזה"י לשפע חדש עצום של תורה בה'יו"ט הקדוש של שבועות הבעל"ט.

לקבוע סדר היום עם סדרי לימוד חזקים

לג) וחיזוק מיוחד נצרך בימים אלו, כיון שהשי"ת סיבב שהתחלת הפארדרייטע מצב נעשה בעיקר בהימים שבין פורים לפסח, אשר בימים אלו ישנם טירדות דמצוה של הכנות לפסח וכדומה, ואחר כך היו הימים הקדושים של פסח והימים של אחר פסח שגם בהם ישנם הרבה עניני מצוה וכדומה, וממילא אצל הרבה אנשים נשתבש סדרי

תורה ותפילה שלהם, ואף שהאבות אין להם לפעמים האפשרות להשלים כל כך הרבה שעות של תורה ותפילה כמו הבנים מחמת הטירדות של ימים אלו, מכל מקום עצם הדבר שמשאירים הודעות משפיע על צאצאיהם רוח של התמדה נפלא.

שמירה משמיעת נייעס

(ל') והזכרנו בעזה"י כמה פעמים כמה רצון אבינו שבשמים [באופן כללי] להאיר להילדים שבבית בימים כאלו - שלא לשמוע נייעס דרך הטעלעפאן, ובאופן כללי הנייעס מלאים גוישקייט ועוד מרעין בישין, ובאופן כללי אפשר להסביר זה לילדים באופן שמעצמם יבינו וירגישו החסרונות וההבל והליצנותא דעבודה זרה החזק שיש באופן כללי על כל הטעלעפאנים של הנייעס וכדומה, וזה ישאר להם בעזה"י לגירסא דינקותא לכל ימיהם, וחזק מכל החסרונות העצומים שיש בכל הנייעס - הן באותם רגעים יכולים לעסוק בתורה ותפילה ולהמשיך רפואות וישועות.

ואף אלו שברוך ה' הילדים שלהם אין להם שייכות לשמיעת נארישקייטן (-שטותים) כאלו, מכל מקום רצון אבינו שבשמים להאיר להם היסוד האמיתי כמה כולם צריכים להתחזק בליגן אין לערנען (-להיות שקועים בתורה) יותר ויותר, ושאם חסר אצל דערהויבענע בחור ואברך מהליגן אין לערנען שלו (-בחור ואברך בן עליה מהשקיעות שלו בתורה) על ידי זה יכול להיכשל בחור ואברך החלש ממנו לשמוע נייעס וכדומה, ובחור ואברך שהוא יותר חלש יכול להיכשל ח"ו ח"ו על ידי זה בדברים חמורים

שיש הנהגה שמודיעים לחבר וידיד מספר השעות זה נותן חיזוק להרבות בהתמדת התורה, וכדומה.

והזכרנו כבר הרבה פעמים - שיש הרבה בחורים שמשאירים הודעות שזוכים שיש להם יותר מארבע עשרה שעות תורה ותפילה בכל יום, ויש הרבה אברכים שמשאירים הודעות שזוכים שיש להם יותר משתים עשרה וחצי שעות תורה ותפילה בכל יום, ואף עלטערע אידן משאירים הודעות נפלאות עם ריבוי שעות של תורה ותפילה.

עבדא דקודשא בריך הוא

(ח) ואף אלו שאין להם האפשרות להשלים כל כך הרבה שעות תורה ותפילה מחמת טירדא דמצוה וכדומה, ובפרט בימים כאלו שהרבה בתים קטנים נהפכו להיות חיידער ובית חינוך לבנות לכמה לעבעדיגע ווילדע לעכטיגע קינדערלעך (-ילדים יקרים שהם שויבים קצת) יחד עם ישיבה קטנה וגדולה ועוד מוסדות, וממילא אין ראש הבית יכול להשלים כל כך הרבה שעות תורה ותפילה, מכל מקום תועלת עצום ונשגב היא להשאיר הודעה מדי יום ביומו כמה שעות תורה ותפילה היו במשך היום, וזה מסייע שבמשך כל הכ"ד שעות של היום יהיה יותר ויותר במצב של 'עבדא דקוב"ה' בשמחה גדולה ועצומה.

והזכרנו כבר שהמציאות הוא שבאופן כללי הבחורים שמשאירים המספרים הגדולים ביותר של שעות תורה ותפילה, הם בנים לאבות שמשאירים גם כן הודעות על השעות

תפילה על המתקה ומשיח

ל' ובשעה זו מתחננים אנו - אבינו שבשמים עוזר נא שנזכה לשלימות ההמתקה ורחמים וחסדים גדולים בכל מה ששייך להמצב של הקאראנע רח"ל, ונזכה להתחיל את הזומער זמן עם שלימות הפלאם פייער, ונזכה לכל האוצרות עצומים ונשגבים של חודש אייר, ומתוך חסד ורחמים ותשובה מאהבה נזכה להתגלות ההבטחה של אבינו שבשמים דמיד נגאלין.

ביותר, כי כל כלל ישראל קומה שלימה וכל אחד משפיע על כל הכלל, וידוע מהרבה צדיקים זי"ע שאמרו על סמיכות הפסוקים של 'קדושים תהיו - קדש עצמך במותר לך' עד 'ואלהי מסיכה לא תעשו לכם' - שפרשה זו בהקהל נאמרה, שאם אצל דערהויבענע איד חסר קצת מה'קדש עצמך במותר לך' יכול יהודי אחר להיכשל ח"ו ח"ו בעבודה זרה ממש, כי כל כלל ישראל מקושר אחד בהשני.

צורת השמוע'ס:

אבינו שבשמים מעורר אותנו לעשות מהפיכות לטובה בעקבות המצב של הקאראנע רח"ל, ובפרט בכל מה ששייך להתמדה ויגיעה בתורה, ורצון אבינו שבשמים שכל יחיד ויחיד יתחיל ההייליגע הייליגע זומער זמן עם לבת אש ממש בלי להיות תלוי בשום מצב חיצוני, וה' נקודות ויסודות של חיזוק למעשה ממש, א' לדעת ולחיות יותר ויותר עם המציאות האמיתי שכל משהו ומשהו של חיזוק שלנו בתורה הקדושה ממשיך יותר ויותר המתקה לכל המצב של הקאראנע רח"ל, ב' לדעת ולחיות יותר ויותר עם המציאות האמיתי שכל משהו ומשהו של חיזוק שלנו בתורה הקדושה מביא אותנו שנזכה לעשות התשובה הגדולה שרצון אבינו שבשמים מכל אחד ואחד מאיתנו בעקבות המצב, ג' לדעת ולחיות יותר ויותר עם המציאות האמיתי שכל משהו ומשהו של חיזוק שלנו בתורה הקדושה מסייע לנו ולכל כלל ישראל לזכות ליותר ויותר שפע עצום של חיזוק ושמחה ואמונה ובטחון ושלווה ומנוחת הנפש, ד' לצאת בעקבי הצאן כיצד כלל ישראל במשך כל הדורות זכו להתחזק מאד מאד בכל פרטי לימוד והתמדה ויגיעה בתורה הקדושה בתוך המצבים הקשים ביותר, וללמוד מהם בקל וחומר להתחזק מאד מאד בכל פרטי לימוד והתמדה ויגיעה בתורה הקדושה בתוך כל המצבים שיש לנו על ידי הקאראנע רח"ל, ה' לחזור לעצמנו ממה שגילו לנו הרבה צדיקי הדורות זי"ע כמה הימים הקדושים האלו של חודש אייר ושל ימי הספירה הקדושים מסוגלים מאד מאד להתעלות ולהתחזק בחיזוק עצום ונשגב בכל פרטי לימוד ויגיעה והתמדה בתורה הקדושה.

מאמרים קצרים

שנאמרו בשבת קודש פרשת תזריע מצורע תש"פ

התחזקות בדיון לכף זכות, ובפרט במצב של הקאראנע רח"ל, ועובדות על זה

א.

המתקה עצומה לקאראנע

דיברנו כבר הרבה בעוה"י שבתקופה זו אבינו שבשמים שאקלט אויף (-מזעזע מאד) את כל כדור הארץ, על ידי כל המצב של הקאראנע רח"ל, ורצון אבינו שבשמים מכל אחד מכלל ישראל לעת הזאת - להשתדל מאד מאד להמתיק כל מה ששייך להמצב הקשה הזה.

אחד מהאופנים להמשיך המתקה גדולה לכל המצב הקשה של הקאראנע היא - התחזקות בדיון לכף זכות, כי ידוע מחז"ל הקדושים ומעוד הרבה צדיקי הדורות זי"ע שמעיקרי האופנים להמשיך השפעות של רחמים וחסדים והמתקה הוא על ידי אתערותא דלתתא של דיון לכף זכות.

שעל ידי שאיש ישראל משתדל יותר ויותר להתדבק בהיכל הזכות ולראות ולהרגיש הטוב הנפלא והמעלות העצומות של כל קרוביו וידידיו ושל כל כלל ישראל, ממשיך הוא שפע עצום של זכות עליו ועל כל כלל ישראל, וממשיך על ידי זה רחמים פשוטים וחסדים מגולים על כל בני ישראל.

ב.

ימים אלו מסוגלים להתעלות בדיון לכף זכות

ובימים אלו של ספירת העומר הזמן מסוגל ביותר להתעלות בכל פרטי העבודה של בין אדם לחבירו, כידוע מהרבה צדיקים זי"ע, והשם משמואל ועוד צדיקים זי"ע מגלים לנו ש'עומר' לשון אסיפה הוא שבימי ספירת העומר הזמן מסוגל להתאסף ולהתאחד באחדות גדול מאד, וזה הכנה גדולה לקבלת התורה שיהיה ויחן שם ישראל - שכל אחד ישא חן בעיני חבירו עד שיהיה כאיש אחד בלב אחד, כדאיתא מהוורקע רבי ועוד צדיקים זי"ע.

וידוע מהיסוד ושוורש העבודה ועוד הרבה צדיקים זי"ע שיש בחינה שיסוד כל פרטי העבודה של בין אדם לחבירו הוא דיון לכף זכות - ארויף קוקען על כל יהודי (-לראות מעלות חבירי), ממילא ימים אלו מסוגלים לזכות להתעלות מאד מאד בכל פרטי העבודה של דיון לכף זכות, ורצון אבינו שבשמים שנשקיע בימים קדושים האלו יגיעה גדולה ועצומה כדי לזכות להתעלות יותר ויותר בכל פרטי

משלוחי בית דינו שהיה מוכשר להציל נגזל מיד עושקו, וציוה עליו שיעשה כל מה שאפשר כדי להחזיר הגניבה לבעליו, משום שזה מצב של פיקוח נפש ממש, והשליח בית דין בדק כל העולם הגדול שהיה שם ואחר הבדיקה חשד באדם אחד שהוא הגנב [אשר בהמשך העובדא רואים שאדם זה היה כזה אדם שהיה אפשר לחשוד אותו שהוא גנב] ואמר לו שהוא שליח הרב, והרב נתן לו הכח והרשות לעשות כל מה שאפשר להחזיר הגניבה לבעליו משום שהוא פיקוח נפש, וממילא אם תוך ג' ימים יחזיר לו הגניבה הרי טוב ואם לא אז מרה יהיה אחריתו, [בכח שהוא שליח בית דין וקיבל הוראה מפורשת מהאב ב"ד שיעשה כל מה שאפשר להחזיר הגניבה].

והנה באמת לא היה אדם זה הגנב, [אך כבר נזכר לעיל שמהמשך המעשה נוכל להבין שלא לחינם חשדוהו בכגון זאת], ובהיות שלא מצא עצה לנפשו וידע אז עס וועט זיין גאר ביטער (-שיהיה לו סוף מר) אם לא יחזיר הגניבה, כיון שראה שהשליח ב"ד אינו מאמין לו כלל וכלל שהוא לא הגנב, לכן עשה מעשה נורא שחיפש בין ה'עולם' הגדול שהגיע להערשטע בעלזער רב זי"ע על שבועות ומצא אחד מגדולי התלמידי חכמים החשובים שהיה צדיק נשגב ובעל רוח הקודש שהגיע לשבועות להערשטער בעלזער רב, ומיד ניגש אליו והציע לו שיהיה הגבאי שלו, ובהיות שציבור גדול מאד הגיע להערשטער בעלזער רב על שבועות, על כן קשה היה לתלמיד חכם וצדיק כזה זיך א עצה געבען (-להסתדר),

העבודה של דיון לכף זכות כרצון אבינו שבשמים.

וידועים דברי הבעל התניא זי"ע 'אהובי ידידי נא ונא לטרוח בכל לב ונפש לתקוע אהבת רעהו בלבו, ואיש את רעת רעהו אל תחשבו בלבבכם כתיב, ולא יעלה על לב לעולם, ואם יעלה יהדפנה מלבו כמו מחשבת עבודה זרה ממש'.

והפרשיות של תקופה זו מסייעים אותנו להתעלות בדיון לכף זכות - ובפרשת קדושים שנאמרה בהקהל יש לנו המצות עשה של 'בצדק תשפוט עמיתך' ד'הוי דן את כל האדם לכף זכות'.

ג.

עובדא חזקה של מציאת גנב

ידוע העובדא שהיה אצל הערשטע בעלזער רב זי"ע, ששנה אחת לפני ה'י"ט הקדוש של שבועות הגיע מלמד יקר מאד שהיה עני גדול לבעלזא [להיות אצל הערשטער בעלזער רב על שבועות], כאשר במעילו היה תפור סכום עצום של כסף שצבר במשך כמה שנים שנסע מביתו, [ואחר ה'י"ט דשבועות היה אמור לחזור לביתו אחר כמה שנים עם הסכום העצום הזה לצורך פרנסתו ולצורך נדוניא לנישואי הבת שלו], והצניע המעיל והכסף במקום ובאופן משומר מאד מאד, אך למעשה קודם שבועות נגנב הכסף הימנו, והמלמד נתמלא בצער נורא מאד, ונתעלף כמה פעמים מבלי יכולת לעוררו, והיה המצב פיקוח נפש.

ובשחודיעו הענין להערשטע בעלזער רב זי"ע, קרא לאחד

שלא יגלה מי גילה לו זאת, אך הערשטער בעלזער רב אמר לו שהוא לוקח את האחריות על עצמו, ומיד גילה הנחשד את כל הענין שהגברא רבה גילה לו ברוח קדשו מי הגנב.

ואן שלח הערשטער בעלזער רב זי"ע לקרוא להגברא רבה, ובכואו לפני הערשטער בעלזער רב שאלו מהיכן ידעת מי הגנב, והגברא רבה השיב שראה עליו ברוח הקודש שהוא הגנב, ובשמוע הערשטער בעלזער רב כזאת אמר - אף אני כשהיתי צעיר ראיתי ברוח הקודש על יהודים שעברו עבירות רח"ל, אך הבנתי שרצון אבינו שבשמים הוא לידבק במידותיו של 'לא הביט און ביעקב', ועל כן התפללתי הרבה להשי"ת שלא אראה עוונות ישראל, בכדי שאוכל לראות אך טוב בישראל, ולכך אמר לו הערשטע בעלזער רב שהוא מייעץ לו שגם הוא יתפלל לאבינו שבשמים שיהיה בבחינה של 'לא הביט און ביעקב', ואפילו עם הרוח הקודש שלו יהיה כל כולו בבחינה של היכל הזכות.

והנה מובן מאד שעובדא זה הוא כולו בחינה של מדריגות, אבל אם מתבוננים בזה העובדא אפשר להתעורר ולהתחזק מאד מאד עד היכן הדברים מגיעים, שהרי למעשה הגנב הזה נכשל בדבר נורא שגנב סכום עצום ממלמד עני והמצב של המלמד היה פיקוח נפש ממש, ולמעשה על ידי הרוח הקודש נמצא הגנב והוחזר הגניבה והמלמד ניצל ממצב של סכנה ממש, ומה ראה ברוח הקודש, הוא ראה עבירה חמורה מאד מאד על יהודי שנכשל בדבר חמור מאד, ואף על פי כן גילה הערשטע

ועזרה גדולה היה בשבילו שיהיה לו 'גבאיתא להימים שנמצא בבעלזא, ועל כן הסכים הגברא רבה להחזעה.

למחרת בהגיע זמן תפילת מנחה, ביקש הגברא רבה לצאת למנחה, אך מצא שדלת האכסניא נעול בעדו, וכשביקש מ'הגבאיתא החדש שלו שיפתח לו הדלת, אמר לו הגבאי שאינו יוצא מכאן עד שיגלה לו ברוח קדשו מי הגנב שגנב הכסף, וסיפר לו כל הצרה שהשליח ביי"ד של הרב חושרו שהוא הגנב ובאמת הוא לא הגנב אבל זה צרה גדולה בשבילו אם לא יחזיר הגניבה עד ג' ימים לכך הוא 'תפס' את הבעל רוח הקודש הזה, ולא יוכל לצאת מכאן בלי שיגלה לו ברוח קדשו מי הגנב, ובתחילה ניסה הגברא רבה להשתמט מכך באמרו 'וכי איך אדע מי הגנב', אך ה'גבאיתא התעקש - שידוע הוא שבעל רוח הקודש הוא, וכל זמן שאינו מגלה לו מי הוא הגנב, ישאר כאן נעול באכסניא אף עד אחר שבועות.

ובראות הגברא רבה שאין מוצא עצה לנפשו, ביקש הימנו שיבטיח לו שלא יגלה לאף אחד מי גילה לו מי הגנב, וכאשר הבטיחו בכך גילה לו מי הוא הגנב, ומיד פנה הגבאי להשליח בית דין עם שם הגנב, ותפסוהו עד שהודה בגניבתו והוחזר הגניבה לבעליה.

ולאחר שבועות שאל הערשטער בעלזער רב זי"ע את השליח בית דין איך מצא את הגנב, והשליח בית דין השיב שחשד באדם אחד והלה הביא לו את הגנב, ומיד קרא הערשטער בעלזער רב להנחשד ושאלו איך מצאת את הגנב, ובתחילה אמר שהוא הבטיח

פגמים לאחרים שהם חושדים אנשים בלי רוח הקודש, ותופסים בעלי רוח הקודש כדי לגלות גנבים, והכל דברים עמוקים מאד מאד, שמידה טובה מרובה שכל משהו ומשהו שמתעלים בהיכל הזכות כרצון אבינו שבשמים אז כל כלל ישראל מתעלה בהיכל הזכות כדאיתא.

[ובעין] זה ידוע מה שכתב הדברי אלימלך זי"ע שאביו המאגליניצער זי"ע שמע מהרז"ניער זי"ע שהרבי ר' זושא זי"ע עמד פעם לפני המגיד זי"ע והיה שם בעל עבירה והרבי ר' זושא ראה ברוח קדשו עבירותיו ונתן לו מוסר איך עומד לפני המגיד בלי לשוב בתשובה ובלי בוש מעבירותיו, ואחר כך אמר המגיד להרבי ר' זושא שאף ברוח הקודש רצון אבינו שבשמים לא לראות עבירות ולידבק במידותיו של 'לא הביט און ביעקב', [והבחינה הזו איתא מהרבה צדיקים זי"ע], [ודיברנו בעזה"י הרבה פעמים מהרבה צדיקים זי"ע באריכות גדולה איך כל זה הולך ביחד עם המצוה של תוכחה ולהיות תמיד במצב של חומת אש ממש וכדומה].

ד.

עובדא נוראה

וידוע מהרבה צדיקים זי"ע שרצון אבינו שבשמים שנדע שהעבודה של דיון לכף זכות שייכת אף כשמסתובבים אצל הגדולים ביותר, וכפי שהפריערדיגער בעלזער רב זי"ע סיפר - שהטריסקער מגיד זי"ע הגיע פעם לקראקא, ואשה אחת שהיתה עשירה מאד נכנסה לפניו עם פדיון עצום, באמרה שלפני כמה שנים היה הרבי

בעלזער רב זי"ע שיש בחינה שיותר נחת רוח יש לאבינו שבשמים מ'לא לראות', ומההדבק במידותיו של 'לא הביט און ביעקב', ואם הגברא רבה הזו היה במדריגא של לא לראות אז היה הגנב נמצא באופנים אחרים, [ואף שמוכן שכל רב אחראי על בני עירו וקהילתו וכדומה לעמוד על המשמר, והערשטע בעלזער רב הלא ציוה להשליח בית דין שימצא הגנב ובאמת הוא מצא, מכל מקום הגברא רבה הזה הלא לא היה האחראי על הגנב ולכך אמר לו הערשטע בעלזער רב שרצון אבינו שבשמים שלא יראה ברוח הקודש דברים כאלו, ואף שמוכן ברוך ה' זה לא הנסיון שלנו שלא לראות ברוח הקודש עבירות שאין אחראים על זה, ואף שהכל דברים עמוקים ודקים מאד מאד, מכל מקום רואים מכל זה עד היכן הדברים מגיעים].

וביתר עומק, שנכלל בדברי הערשטער בעלזער רב זי"ע, שלמעשה נעשה כאן מצב נורא שהשליח ב"ד חשד ליהודי שבאמת לא גנב, והיהודי הזה עשה מעשה נורא לנעול לגברא רבה בחדרו כדי שיגלה לו ברוח הקודש מי הגנב, ושורש הכל היה משום שהגברא רבה ראה עבירות שלא היה צריך לראות, ויש בחינה שאם הגברא רבה היה מזוכך עצמו ולא היה רואה עבירות שלא היה צריך לראות, לא היה כל המעשה הנורא, ויש בחינה שהשליח ב"ד היה תופס מיד להגנב האמיתי, בכח ובקדושת שליח ב"ד שלו, ועל ידי שרואים עבירות אפילו על ידי רוח הקודש, וחסר במילוי רצון אבינו שבשמים להיות בהיכל הזכות, נעשים

פירות, אזי אולי חס ושלום אף הבעל שם טוב הקדוש עצמו אין כוחו גדול ועם כל זאת הבטחותיו עושות פירות.

ועל כן החליטו לנסוע למעזיבז' לברר הענין, ובהגיעם למעזיבז' אזי ברגע הכנסם אל חדר קדשו של הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, אמר להם הבעל שם טוב הקדוש - דעו שכל ענין עשיית מופתים אינו אלא לפרסם אמונה בעולם, שיראו כולם שאין שום טבע בעולם כלל, רק הכל מהשי"ת הוא, ולכן כאשר צדיק העובד את השי"ת במסירות נפש מברך ברכה מתקיים הברכה אף למעלה מהטבע ממש, [וידוע שהצאנזער רב זי"ע בהיותו בעיר שהיה חלש ביהדות פעל אותות ומופתים הרבה יותר מבצאנז, באמרו שכיון שעיקר ענין המופתים הוא להרבות אמונה בלבבות בני ישראל, ממילא במקום שחלש קצת ביהדות רצון ה' לעשות יותר מופתים וכן היה אצל עוד הרבה צדיקים זי"ע כידוע].

והמשיך הבעל שם טוב הקדוש זי"ע לומר להם - על כן בשעה שסובבתם מעיר לעיר ואמרתם שאתם הבעל שם טוב והבטחתם ישועות, הוצרכתי לפעול כל הישועות ממעזיבז', בכדי שלא יתחלל שמו הגדול ברבים חס וחלילה, כאשר לא יתקיימו הברכות.

וסיים הבעל שם טוב הקדוש זי"ע לומר להם - אך כל זאת היה רק עד כה שלא הגעתם הנה ולא יכולתי להזהיר אתכם על כך, אך עתה 'אין עונשין' אלא אם מזהירין' וממילא מזהיר הוא אותם באזהרה חמורה שאם ימשיכו בכך רע ומר יהיה גורלם ח"ו.

בקראקא והיא הזכירה עצמה לזש"ק עבור סך פדיון זה, והרבי בירכה ונושעה מברכה זו ועתה מבקשת לשלם את הפדיון שהתחייבה ליתן להרבי, והניחה הכסף על השולחן, והטריסקער מגיד בירך אותה, והיא הלכה, ולא אמר לה שום דבר בענין הכסף, רק לקח כל הכסף מהשולחן ונתן כל הכסף לצדקה.

והגבאי שעמד שם בחדר הרהר בלבו - הן הטריסקער מגיד לא היה מעולם בקראקא, ומסתמא נתחלפה לה להאשה בין טריסקער מגיד לבריסקער מגיד או טאלנער מגיד וכדומה, ואיך לקח הרבי את הכסף.

ומיד תפס הטריסקער מגיד זי"ע מחשבתו, ופתח ואמר - בימי הבעל שם טוב הקדוש זי"ע היה מעשה בשני יהודים עניים שהיו צריכים פרנסה, והחליטו ביניהם - שאחד מהם יאמר שהוא הבעל שם טוב הקדוש והשני יאמר שהוא הגבאי, וכך יסובבו מעיר לעיר ויקבלו פדיונות ומזה יהיה להם פרנסה.

ואכן ממחשבה למעשה התחילו לסבב בין העיירות, אלא שנוהרו שלא להזדמן לעיירה אחת פעמיים, בידעם שאין הבטחותיהם שוות כלום, וממילא חששו שיבואו עליהם בטענות גדולות על לקיחתם את הפדיונות, אך לאחר תקופה מסוימת התחילו לשמוע שהבטחותיהם עושות פירות, ובא ההרהור בלבם - שאם הם יודעים ערכם שאינם חשובים כלום [כי אם עשו כזה באנדיטישקייט (-רמאות) רח"ל בודאי אינם חשובים] עם כל זאת הבטחותיהם עושות

כף זכות לכל יחיד ויחיד במצבים שאין לזה שום שָׁקֶל, כדי שנזכה להתייגע יותר ויותר ולדון לכף זכות, כי כמו בעובדא כזו שהגבאי הלא ידע באמת שהטריסקער מגיד זי"ע גבוה מעל גבוה ממש, וגם ידוע לכל שאפילו יהודי פשוט מאד באופן כללי נאמן ולא יקח כסף שאינו מגיע לו, וכאן הוא ראה משהו ומיד כבר יש לו נסיון למה הרבי לוקח הכסף, כי כן עשה אבינו שבשמים, וכמה שיודעים זה באמת וחיים עם זה באמת, זה מקיל הרבה כל העבודה של 'כף זכות' כי יודעים שאבינו שבשמים מביא נסיונות אף בלי שָׁקֶל כדי שנזכה לגרש המחשבות האלו ולהיות יותר ויותר בהיכל הזכות.

העובדא של קריאת רופא

ידוע העובדא דהוי אצל ר' הערשל זידיטשובער זי"ע אשר ידוע שדיבר זייער שארף (-חריף מאד) בענין שלא ללכת לרופאים כי מה לעובד ה' בבית הרופא הרי עליו לבטוח בה' שירפאהו, [וידוע שהיו בזה כמה מהלכים אצל צדיקים], ורופא העיר של זידיטשוב אשר היה זייער אפגעפארן (-במצב יהדות חלש מאד) היה לו טענות גדולות על הרבי כיון שהיה לו דמיון שהרבי ממעט פרנסתו, [כיון שלא היה חי עם האמונה של 'אין עוד מלבדו' שכל הפרנסה בא מאבינו שבשמים, וכמובן, שהיו הרבה חולים שהלכו

והפטיר הטריסקער מגיד זי"ע לגבאי - מעשה דומה אירע לפני כמה שנים, שיהודי פשוט הגיע לקראקא ואמר שהוא הטריסקער מגיד והבטיח ישועות וקיבל פדיונות, ואני בטריסק הוצרכתי לפעול כל הישועות, וממילא וכי לא בדין מגיע לי הפדיון.

והפריערדיגער בעלזער רב זי"ע היה מספר מעשה זה, ברצותו ללמד מכך שאף כאשר מסתובבים אצל האנשים הגדולים ביותר נצרך עבודה על דיון לכף זכות, שכן אצל הטריסקער מגיד זי"ע ראו בהתגלות עצומה עבודות נוראות למעלה מן הטבע ממש - שלא אכל ולא ישן כמעט כלום², ואמירת ה'תורה' שלו היה למעלה מן הטבע ממש כידוע, וכמו כן עוד גילויים נוראים ראו אצלו, ומכל מקום מיד כשהגבאי לא הבין משהו מיד כבר הרהר אחר רבו הקדוש למה לקח הכסף, וזאת ללמד על הכלל כולו יצא כמה בכל המצבים נצרך לעמול ולהתייגע על כל פרטי העבודה של דיון לכף זכות.

וי"ש מעובדא נוראה זו מוסר השכל חזק ועמוק מאד מאד לכל יחיד ויחיד במצבים שלו, שהיצר של היפוך כף זכות אינו תלוי בשום מצב שבעולם, רק אבינו שבשמים נתן כח להיצר וחיילותיו להביא נסיונות של היפוך של

זי"ע למד שאפשר לחיות בלא אכילה, שהתענה משבת לשבת ואף בשבת אכל מעט מזעיר, ואף בעניני שינה לא היה הטריסקער מגיד ישן כמעט כלום, כפי שהטאשער רבי זי"ע היה מספר באריכות.

(ב) וידוע שהגארליצער רב זי"ע אמר - שאצל הצאנזער רב זי"ע למד שאפשר לחיות בלא שינה, כידוע השינה המעוטת מזעיר אצל הצאנזער רב כל השנה בכלל וכימים הקדושים של אלול ותשרי בפרט, ואצל הטריסקער מגיד

עבירה] בריא, כל שכן ראוי שהרבי יהיה בריא] ועתה יכול כבר ללכת כי אינו צריך לו ולרפואותיו, [ואחת הסיבות שהוצרך לקראו אליו לעשות הקל וחומר, ולא עשה הקל וחומר כשהרופא בביתו, כי רצה גם כן על ידי זה לעוררו לתשובה].

והלימוד מזה לדין הוא שאף אצל הצדיקים הגדולים ביותר, היו נסיונות של דיון לכף חוב להאנשים שהסתובבו סביבותיהם, וכאשר ראו שהרבי קורא לרופא כשנחלה כבר חשדו וחשבו תראו הרבי בעצמו קורא לרופא כשנחלה ולאחרים אומר שלא יקראו לרופא, ולא דנו מיד לכף זכות שודאי כוונות אחרות ועמוקות יש לו בזה.

ו.

אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו

וידוע מהרבה צדיקים זי"ע הרבה אופנים איך להתחזק ולהתעלות בדיון לכף זכות, ונזכיר כאן כמה מהאופנים, [ונזכיר אותם בלי שום סדר מסויים רק בחינה של כל הבא ליד, ובכל זה יש דברים עמוקים וארוכים מאד, ונזכיר רק בקצרה ממש].

אופן הא' איתא מהתניא ועוד הרבה צדיקים זי"ע להתבונן בה'אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו', שאי אפשר לדון שום אדם על שום מעשה שעושה כיון שאין יודעים גודל יצרו הבורע בלבו בענינים אלו, ויש בחינה שכל אחד יודע אצל עצמו מרת נפשו שבענינים אשר היצר בוער אצלו אינו מתגבר על היצר כראוי.

להרופא והיה לו פרנסה בשפע, אבל הוא בדמיונותיו חשב שבלי הרבי היה לו עוד פרנסה, שהיו באים אליו יותר].

פעם אחת חלה הרבי, ושלח לקרוא את הרופא, והיו כאלו שהרהרו שלאחרים מדבר הרבי זי"ע שארף (-דיבורים חריפים מאד) שלא ללכת לרופאים ואילו כשהרבי עצמו נעשה חולה הוא קורא לרופא, והרופא עצמו היה ממש מלא גאווה על ידי זה המעשה.

אך בהגיע הרופא לבית הרבי, אמר הרבי הן ידוע [מהמגיד ועוד צדיקים זי"ע] שהי"ג מדות של רחמים מכוונות נגד הי"ג מדות שהתורה נדרשת בהן, והנה המדה הראשונה מהי"ג מדות של רחמים הוא 'א-ל', [על פי סדר האר"י הקדוש זי"ע] והוא שורש הרפואה כדכתיב א-ל נא רפא נא לה, וזאת מכון נגד מדת קל וחומר - דהיינו שכשרוצים להמשיך רפואה על האדם אפשר להמשיך על ידי שעושים קל וחומר מאדם חלש הימנו ברוחניות, שאם להאדם החלש ברוחניות נשפע כל כך בריאות כל שכן שלאדם זה ראוי שיהיה נשפע בריאות.

וסיים הרבי ברוב ענוותנותו שכאשר נחלה חיפש בכל העיר אדם חלש הימנו ברוחניות, אך לא מצא כזאת כיון שהחזיק שכולם חשובים ממנו, אך זה הרופא כיון שהיה כל כך אפגעפארן (-חלש במצבו בעיני יהדות) הוא היחיד שמצא מכל העיר כולה שמרגיש שחלש ממנו ברוחניות, ועל כן קרא אותו לעשות על ידו הקל וחומר [שאם הרופא] שהוא כל כל בעל

הבוער כאש, דמקרי רשע גמור אם אינו מנצח יצרו להיות נשבר מפני ה'. ומה לי בחי' סור מרע ומה לי בחי' ועשה טוב, הכל היא מצות המלך הקדוש יחיד ומיוחד ברוך הוא (עכלה"ק).

וידוע מהתולדות ועוד צדיקים זי"ע על מה שאליהו הנביא אמר לר' שמעון בן אלעזר כאשר מצאו מחופש כמכוער ביותר והשיב לך לאומן שבראני, אשר המכוער ביותר אין הכוונה בגשמיות, רק המכוון על כיעור נורא ברוחניות בפגמים נוראים כדאיתא, ועל זאת לימדו אליהו הנביא שהעצה לדון אדם כזה לכף זכות הוא - להתבונן בה'לך לאומן שבראני, אשר השי"ת הביא עליו היצר הבוער בלבו כתנור המביא אצלו כל אלו המכשולות, וממילא אין שום מקום לדון אותו לכף חוב.

ז.

כפי שהוא פוסק על חבירו כך פוסקין עליו

אופן ב' איתא מהבעל שם טוב הקדוש ומעור הרבה צדיקים זי"ע להתבונן שכל פגם שרואה אצל חבירו סימן הוא שיש אצלו כעין זאת העבירה, וכיון שבשמים אין דנים את האדם עד שידון הוא עצמו את דינו, לכך מראים לו כעין העבירה שעשה הוא אצל חבירו, ואם דן הוא את חבירו לכף זכות דנים אותו למעלה לכף זכות, ואם חס ושלום דן הוא את חבירו לכף חוב דנים אותו למעלה גם כן בדין שדן על חבירו.

ולשון הקאמארנער זי"ע בכמה מקומות, 'קבלתי ממרן אלקי הבעל שם טוב זי"ע כשרואה אדם דבר נבל מאיש שעבר עבירה חזקה ידון אותו

ולשון התניא זי"ע 'שים אל לבו לקיים מאמר רז"ל והוי שפל רוח בפני כל האדם, 'והוי' באמת לאמיתו 'בפני כל האדם' ממש אפי' בפני קל שבקלים, והיינו על פי מאמר רז"ל 'אל תדין את חבירך עד שתגיע למקומו'. כי מקומו גורם לו לחטוא ויצרו בוער כתנור בוערה, כי אין היצר שוה בכל נפש, והנה באמת שהיא מלחמה גדולה ועצומה לשבור היצר הבוער כאש להבה.

והלכך צריך כל אדם לפי מה שהוא מקומו ומדרגתו בעבודת ה', לשקול ולבחון בעצמו - אם הוא עובד ה' בערך ובחי' מלחמה עצומה כזו ונסיון כזה בבחי' ועשה טוב, כגון בעבודת התפלה בכוונה - לשפוך נפשו לפני ה' בכל כחו ממש, ולהלחם עם גופו ונפש הבהמית שבו המונעים הכוונה במלחמה עצומה ולבטשם ולכתתם כעפר קודם התפלה שחרית וערבית מדי יום ביום, וגם בשעת התפלה לייגע עצמו ביגיעת נפש ויגיעת בשר, וכל שלא הגיע לידי מדה זו להלחם עם גופו מלחמה עצומה כזו עדיין לא הגיע לבחי' וערך מלחמת היצר הבוער כאש להבה, להיות נשבר מפני ה'.

וכן בענין ברכת המזון וכל ברכת הנהנין והמצוות בכוונה ואין צריך לומר כוונת המצוות לשמן, וכן בענין עסק לימוד התורה ללמוד הרבה יותר מחפצו ורצונו לפי טבעו ורגילותו על ידי מלחמה עצומה עם גופו, כי הלומד מעט יותר מטבעו הרי זה מלחמה קטנה ואין לה ערך ודמיון עם מלחמת היצר

וידוע העובדא הנוראה שהקאמארנער זי"ע מביא מהבעל שם טוב הקדוש זי"ע על זה - ששנה אחת בשעת פסוקי דזמרה של ראש השנה בבית מדרשו של הבעל שם טוב הקדוש אירע מעשה שנפל טאביק פושקע (-קופסת טבק) של אחד התלמידים על הקרקע והתכופף להרימו מן הארץ, וחבירו שראהו עושה כן הרהר בלבו - וכי באמצע פסוקי דזמרה של ראש השנה מרימים טאביק פושקע, ועל ידי דיון לכף חוב זה נעשה קטרוג גדול ונגזר על התלמיד שהרים את הטאביק פושקע גזירת מיתה באותה שנה רחמנא ליצלן.

ובאשר ראה הבעל שם טוב הקדוש זי"ע ברוח קדשו גזירה נוראה זו, עלה בעליית נשמה והשתדל בכל כוחותיו לבטל את הגזירה הנוראה ולא עלתה בידו, כיון שכוחו של הדיון לכף חוב היה גדול כל כך עד שאף הבעל שם טוב הקדוש בגודל קדושתו לא היה יכול לבטל גזירה זו, אמנם לאחר עבודות גדולות פעל הבעל שם טוב הקדוש שאם התלמיד שדן לכף חוב יחזור בו מעצמו מהדיון לכף חוב וידין את חבירו לכף זכות יומתק כל הדין הקשה מעליו.

ובחגיגה ליל הושענא רבה פעל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע לקחת את המוחין (-ההשגות) של אותו תלמיד שדן לכף חוב, וכיון שכן התחיל לילך אנה ואנה ועסק ב"יחודים" וכדומה כדי לקבל בחזרה את המוחין קדישין דיליה.

ובאמצע נפל במחשבתו לחשוב למה ברא השי"ת המושג של

לכף זכות - כי מצד רדיפת היצר הבוער בו עושה ומצד פחיתות חומרו העב שאינו יודע חומר האיסור וכל זה וכיוצא בזה, ובזה מציל גם את עצמו מדין כי באמת כיון שרואה דברי נבלה בחבירו יודע שיש בו גם כן מעין דבר זה, ויש עליו דינים ומקטרגים, וכשימצא זכות לחבירו יהיה גם עליו זכות.

ובזה שאינו מעורר דינים על איש חוטא שעושה מחמת התגברות היצר הבוער בו איזה מעשה רשע מקיים בזה 'לא תטה משפט אביונך בריכו' בעת שעוברין עליו נסיונות וריבות ממי מריבה מים הרעים והזדונים אלא תעורר עליו כל מיני זכות.

ובאמת כל זה נסיון גדול, כי קבלנו שאין נגזר על האדם שום גזר דין אלא אם כן הוא פוסק בעצמו כן, ובדאי לא יפסק על עצמו אלא מראין לו אדם שעשה איזה עבירה מעין מלאכתו מלאכת עבירה שלו והוא פוסק עליו את הדין וחוקם זה הדין על עצמו רח"ל.

וירגיל עצמו לדון לכף זכות, כטעם שגילה לנו מרן אלקי הבעל שם טוב זי"ע שבכל דבר עבירה שרואה ידע נאמנה שגם אצלו נמצא שמץ דבר מעבירה זאת ואת עצמו הוא דן'.

ה.

העובדא הידועה של הטאביק פושקע (-קופסת הטבק)

אופן ג' איתא עוד מהבעל שם טוב הקדוש ומעוד צדיקים זי"ע להתבונן שכל מה שדן את חבירו לכף חוב יכול לגרום חס ושלום עונשים חמורים ביותר אצל חבירו.

מאד מאד לדון את כל איש ישראל רק לכף זכות.

ואף שמוכן שאין לנו שמץ השגה בכל זה אבל מבואר מהרבה צדיקים זי"ע [והזכרנו בעזה"י בחודש אלול שעבר כמה לשונות מספרים הקדושים על זה] שהיסוד הזה שייך לכל אחד ואחד בדרגא דיליה, שעל ידי דיון לכף חובה אפשר לגרום ח"ו דברים קשים מאד מאד בין למי שדן ובין על מי שדן ולכך רצון אבינו בשמים להשתדל מאד מאד לדון ל'כף זכות', ולגלות דעת יותר ויותר שאנחנו יודעים האמת שכולם בבחינה של געוואלדיג (-נפלא מאד מאד) ומה שהיצר וחיילותיו מכניסים במח שלנו ובלב שלנו היפוך מזכות וכדומה אין אנחנו רוצים בכך, ועל ידי גילוי דעת הזה נמתק בעזה"י הכל, ומוכן שרצונו יתברך שנתפלל ונתחנן הרבה שנזכה ליותר ויותר [דן לכף זכות].

ט.

תשובה על ידי דיון לכף זכות

אופן ד' איתא מר' אהר'לע ומעוד הרבה צדיקים זי"ע להתבונן שעל ידי הדיון לכף זכות זוכים לשלימות התשובה ולשלימות הכפרה ושבשמים ידונו אותו מאד מאד לכף זכות, וכלשונו 'מתשובות הסגוליות [אשר על ידם יביאוהו משמים לתשובה שלימה] הוא מה שאמרו רז"ל 'הוי דן את חבריך לכף זכות', ומי שמרגיל עצמו לדון את חבריו לכף זכות אז כשיש על זה האדם קטרוג ח"ו אומרים בשמים להמקטרג אין לכם רשות לחייבו רק ליזכותו, וכך לאחר אריכות ימיו הגם אם יש עליו מקטרגים גדולים בשביל

טאביק בעולם, והשי"ת האיר בקרבו שיתכן שהענין הוא שישנם נשמות גבוהות מאד הזקוקות למשהו תיקון, אמנם מחמת גודל קדושתם אינם יכולים להתלבש במאכלים מגושים וכדומה לקבל תיקונם על ידם, ועל כן ברא השי"ת המושג של טאביק שהוא הנאה רוחנית יותר שהרי ריח הוא דבר שרק הנשמה נהנית בו, בכדי שנשמות גבוהות אלו יוכלו להיכנס בטאביק, וכאשר צדיקים מריחים הטאביק מתקנים הם נשמות גבוהות אלו.

ואז חשב לעצמו - אולי זה היה כוונת חבריו בשעה שהרים את הטאביק פושקע באמצע פסוקי דמזרה של ראש השנה, שהיה כוונתו בכך להעלות ולתקן כל הנשמות הגבוהות הגנוזות בהטאביק.

בסיומו של יום הושענא רבה היה הסדר אצל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע שהיו יכולים לשאול כל מה שרצו לשאול, ואכן למחרת בסיומו של הושענא רבה שאל התלמיד את הבעל שם טוב הקדוש זי"ע שאלתו הנ"ל למה ברא השי"ת ענין הטאביק בעולם, והבעל שם טוב הקדוש אמר לו 'אמור אתה', והתלמיד אמר ביאורו הנ"ל, וחזר הבעל שם טוב הקדוש ואמר לו - אמור אף את יתר מחשבותיך שחשבת באותה שעה, והתלמיד חזר מה שחזר ודן את חבריו על ידי זה לכף זכות, וכיון שהוציא בפיו הדיון לכף זכות על חבריו נקרע הגזר דין הקשה מעליו ונכתב ונחתם לחיים טובים, ואז גילה לו הבעל שם טוב הקדוש כל דבר המעשה והזהירו שמכאן ולהבא יזהר

אזי מליץ זאת יותר עליו מאשר עשרת אלפים נשמות צדיקים היו מליצים עליו יושר, וממילא יכול כל אחד לדמות בעצמו בשעה שדן הוא לכף זכות שיש בחינה שזה כאילו נסע על עשרת אלפים ציוני צדיקים שיליצו עליו זכות.

יא.

עובדא נוראה על פנימיות של איש ישראל

אופן ו' איתא מהרבה צדיקים זי"ע להתבונן בהפנימיות הטוב העצום שבכל יהודי שאין לנו בזה שמץ השגה כלל וכלל.

והזכרנו הרבה פעמים העובדא הנוראה הידועה [שכל המתבונן בעובדא נוראה זו יכול להתעורר מזה מאד מאד להרגיש עד היכן הדברים מגיעים שאין לנו שמץ השגה כלל וכלל בפנימיות של יהודין].

וגופא דעובדא הכי הוי - שהאורח לחיים זי"ע היה הרב של העיר זלאטשוב, ובזלאטשוב היה דר קצב אחד שהיה יורד לחייו של האורח לחיים בצרות צרורות, ותמיד היה האורח לחיים מזכיר עצמו לפני רבו הרבי ר' משה לייב [סאסוב'ער] זי"ע להיוושע מצרת הקצב, אך תמיד היה הרבי ר' משה לייב משיבו - אברהם חיים, ביי מיר איז קיין שום איד נישט איבעריג (-אצלי אין מושג כזה שיש איזה יהודי שהוא בחינה של מיותר כאן).

פעם אחת הגיע הקצב אל הרבי ר' משה לייב זי"ע ותינה לפניו - שהפננסה בזלאטשוב דחוק הוא, וממילא חושב הוא לעקור את דירתו אל

עוונותיו ח"ו חסים עליו בשמים ומוצאין לו איזה זכות, כי אין לך אדם שאין לו איזה לימוד זכות ואם ירגיל עצמו ללמד זכות על בני אדם ככה ישולם לו ממש.

ומובא בספר פאר לישרים בשם הרה"ק רבי פנחס מקאריץ ז"ל 'הדן וממליץ טוב על ישראל מתלבש בו ניצוץ קדוש ממכאל אפטרופסא רבתיא דישראל'.

והיצר נותן בזה כח גדול ללמוד חוב על בני אדם ולקטרג עליו, ולפעמים אפשר ח"ו לקטרג על אדם אפי' במחשבה, ויכול ח"ו להיות באונס מכלל שופך דמים.

וזה דבר קטן, [להגיע לתשובה שלימה על ידי דיון לכף זכות], רק צריך להרגיל עצמו בזה העבודה עבודה גדולה ונוראה'.

י.

רפואות מתוקות

אופן ה' איתא מהתולדות ועוד צדיקים זי"ע להתבונן - שישנם רפואות מרים וישנם רפואות מתוקות, ודן לכף זכות הוא מהרפואות המתוקות הממשיכים על האדם כל טוב ברוחניות ובגשמיות, [ובזה מבאר התולדות ביאור 'משפט רשעים בגיהנם י"ב חודש' שכל זמן שהיה המצב דלהחריב עולמי יצאתם הוצרכו לרפואות מרות דמשפט רשעים בגיהנם, אך משראו אך טוב בישראל שכולם רצים לעשות מצוות היו יכולים להסתפק באלו הרפואות המתוקות].

ואיתא מהקאזמירער זי"ע שכאשר האדם דן את חבירו לכף זכות,

קאזאקן (-חילים של הממשלה), ובדרך כלל הסתירו היהודים את הילדים שלא יוכלו לגדולם מהם, ובהיות שהגויים ידעו זאת מצאו עצה להיכנס להבית מדרש בעצם יום הקדוש, שבאותו שעה שוהים כל הילדים בבית המדרש, ואז יוכלו חס ושלום לגדול הילדים מההורים שלהם, אך למעשה כאשר נכנסו הגויים לבית המדרש ביום הקדוש התחילו ה'עולם' לזרוק סטנדרים עליהם, וכדומה, ובתוך המהומה נהרג פאליציאנט (-שוטר).

ומיד נעשה רעש גדול שהיהודים הרגו פאליציאנט (-שוטר), אשר ענין כזה נחשב היה כמרידה במלכות, ואסרו את הרב -האורח לחיים זי"ע- עם עשרה חשובי הקהל בבית האסורים, כאשר גזר דין מוות ריחף עליהם, כי כיון שלא ידעו מי הוא שהרג את הפאליציאנט לקחו את הרב ועשרה מחשובי הקהל במקום מי שהרג את הפאליציאנט.

אמנם באותה שעה הגיע הקצב אל בית המשפט ואמר להם - וכי הרב ועשרה חשובי הקהל יכולים לזרוק סטנדרים ולהרוג פאליציאנט (-שוטר), הן זעקל ביינער (-שק עצמות) הם ואינם יכולים אפילו להרים סטנדר [מהפארציטישע שווערע סטנדרים (-מהסטנדרים הכבדים של אותם הימים)], והפטיר הקצב לומר - הן אני בעל בשר אני, וכוחות איתנים גנוזים בקרבי, ומודה אני על האמת שאני הרגתי את הפאליציאנט, ובכן תשחררו את הרב ועשרה חשובי הקהל ותדונו אותי במקומם, ואכן בית המשפט קיבלו טענתו ושחררו את הרב ועשרה חשובי הקהל ודנו אותו למיתה, והרגו אותו רח"ל.

בראד, ומבקש הוא לשמוע דעתו הקדושה של הרבי בענין, והרבי הסכים עמו שיעקור דירתו לבראד, ואכן הקצב עקר מזלאטשוב לבראד וכך היה כמה שנים הרווחה להאורח לחיים זי"ע והיה יכול לשקוד על דלתי התורה והעבודה בשלוות ומנוחת הנפש.

בעבור כמה שנים כאשר שהה האורח לחיים זי"ע בחדרו של הרבי ר' משה לייב זי"ע, ראה כיצד הקצב נכנס שוב אל הרבי ר' משה לייב, ושפך לבבו לפניו - שאם בתחילה חשב שבבראד יצליח יותר בפרנסתו, הרי עתה רואה הוא שבזלאטשוב הצליח יותר בפרנסתו, ועל כן שואל הוא את הרבי אם יעקור שוב דירתו בחזרה לזלאטשוב, והרבי ר' משה לייב השיבו שאכן יחזור לזלאטשוב.

וכאשר יצא הקצב, שאל האורח לחיים זי"ע את הרבי ר' משה לייב זי"ע - ילמדנו רבינו, הן הרבי יודע שהקצב ירד עמי לחיי בשהותו בזלאטשוב, ומדוע נתן לו הרבי עצה לחזור לזלאטשוב, אך הרבי ר' משה לייב חזר והשיבו תשובתו הקבועה - אברהם חיים, איך האב דיר שוין געזאגט אז ביי מיר איז קיין שום איד נישט איבעריג (-כבר אמרתי לך, שאצלי אין שום מושג כזה שיש איזה יהודי שהוא בחינה של מיתור כאן), ואכן הקצב חזר לזלאטשוב ושוב מירר את חייו של האורח לחיים.

בעבור תקופה אירע מעשה נורא בזלאטשוב, שבאותה תקופה היתה הצרה הנוראה של 'קאנטאניסטן', שהשממלה של הגויים של רוסלאנד (-רוסיה) גזלו ילדים מביתם כדי להיות

לחיים זי"ע, וכאשר חיים עם האמת שהכל רק חיצוניות האדם, אך בפנימיותו חפץ רק בטובתו עד מסירות נפש ממש ובפנימיותו חפץ רק לעשות רצון אבינו שבשמים בלבב שלם, על ידי זה מקבלים כוחות לדון כל אחד לכף זכות.

ועובדא זה הוא נורא נוראות לכל מי שמתבונן בזה כראוי, עד היכן הדברים מגיעים, שאין השגה כלל וכלל בפנימיות של יהודי, ויכול להיות שנדמה בחוץ שמישהו מפריע וכדומה ובאמת בפנים הוא מוכן למסור נפשו ממש בשבילו יותר מאחרים, ובעובדא דהקצב מסתבר שבכל העיר זלאטשוב כולם התפללו על האורח לחיים זי"ע וכדומה שהגויים לא יהרגו אותו רח"ל ומסתמא הרבה עשו כל מיני השתדלות ורצו לשם ולכאן וכדומה אבל מי מכל העיר זלאטשוב מסר נפשו בפועל ממש ולמעשה ממש בשביל האורח לחיים זה היה אך ורק קצב דנן, כולם רצו והשתדלו ועשו והתפללו וכדומה, אבל רק אחד יחיד ומיוחד מכל זלאטשוב מסר נפשו בפועל, ומי הוא היחיד הזה, היחיד הזה הוא ה'קצב' שעשה צרות קשות להאורח חיים וירד לחייו הוא היחיד מכל העיר שמסר נפשו בשבילו, ועד עצם היום הזה אין ידוע כלל וכלל מה היה החשבון של הקצב למה בתחילה עשה לו צרות ואחר כך מסר נפשו בשבילו אבל זה היה המציאות, וזה נורא נוראות לכל מתבונן, וכל אחד יכול להרחיב לעצמו ולהכניס לסדר חייו יותר ויותר הילוך המחשבה האמיתי שאין שמץ השגה כלל וכלל בפנימיות של כל המסתובבים סביבנו

ובאשר הגיע האורח לחיים זי"ע שוב אל הרבי ר' משה לייב זי"ע אחר העובדא הנוראה הזה, אזי קודם שסיפר כלום אמר לו הרבי ר' משה לייב - אברהם חיים, איך האב דיר דאך אלעמאל געזאגט אז ביי מיר איז קיין שום איד נישט איבריג (-הרי אמרתי לך תמיד, שאצלי אף יהודי לא מיותר).

ועובדא זו היא מהמעשיות החזקות ביותר שיש בכלל ישראל, [ואפשר להרחיב בזה טובא, וכאן נזכיר רק בקצרה], שכן אותו קצב לא היה איזה ל"ו צדיק וכדומה אלא יהודי פשוט ומגושם היה, אשר באמת מירר את חייו של האורח לחיים זי"ע באופן נורא ואיום שהפריע את כל תורתו ועבודתו של האורח לחיים, [שכן האורח לחיים רייזג גרויס היה (-צדיק נשגב) ולא היה מתאונן לפני הרבי ר' משה לייב זי"ע על זוטות כי אם על הפרעות עצומות שהפריעוהו בכל תורתו ועבודתו], ועם כל זאת כאשר הגיע א ריינע מינוט (-רגע טהור) של גילוי פנימיות לבבו נתגלה שאוהב הוא אהבת נפש את האורח לחיים עד שמסר נפשו בפועל ממש בשבילו, ועד עצם היום הזה כל מי שמתבונן כראוי בהעובדא הנוראה הזה, עומד מבהיל ומרעיד, עד היכן הדברים מגיעים, שאי אפשר לתאר ולשער כלל וכלל עומק הפנימיות של כל נשמה ונשמה.

וזאת התעוררות עצומה על עבודת דיון לכף זכות, שכן בדרך כלל רוב הנסיונות של דיון לכף חוב שלנו הם על דברים קטנים הרבה הרבה יותר ממה שהקצב זלאטשוב עשה להאורח

והחתם סופר זי"ע מבאר [ביאור שעל פי פשט הוא כפתור ופרח ועל פי עבודה הוא נורא], שבהגיע אדם לבי"ד של מעלה ודנים אותו על כל מעשיו, מצטדק הוא שהיה אדם חלש בדור חלש עד שהיה ממש א ווערימעל (-תולעת) וממילא אין מקום לתביעה עליו. אך בשמים משיבים לו אכן צודק אתה שתולעת היית ואין שום מקום לתביעה עליו, אך חבירך גם כן אדם חלש בדור חלש היה ולמה דנת אותו לכף חוב הרי תולעת היה, ואז שבים כל התביעות על האדם, ועל זה אמר התנא 'מאד מאד הוי שפל רוח' שעיקרו הוא לדון כל אחד לכף זכות כדאיתא מהתולדות ועוד צדיקים זי"ע, 'שתקוות אנוש רימה' כי לעתיד יהיה כל תקוות האדם שיאמרו עליו רימה ותולעה היה ולא היה בכוחו להתגבר על יצרו, וזאת יוכלו לומר עליו רק אם ידון כל אדם לכף זכות.

יג.

לכל דבר יש סיבות

אופן ח' הוא להתבונן שכמו שלו יש סיבות טובות על מה שעושה, כמו כן יש לחבירו סיבות טובות על מה שעושה, ובענין זה מתגבר היצר מאד, ולדוגמא בעלמא, אם נולד ליהודי בן בשעות הבוקר המאוחרות ומגיע בשעה מאוחרת לזכרון משה' וכדומה להתפלל שחרית ומוצא שם עוד יהודים, אזי בלי עבודה ויגיעה יכול היצר וחילוליו להביא במחשבתו, בשלמא אני סיבה טובה יש לי על איחור תפילתי, אך מהו סיבת איחור תפילת כל היהודים הנמצאים כאן, ועל כך יש להתחזק בעבודת דיון לכף זכות, שכמו שלו יש

אף אם נראים פשוטים מאד, נפשטות הדבר, הרב פסק כמה פעמים על בהמות שהם טריפה וכדומה והקצב היה עני ואביון וממילא היה 'ברוגז' (-בכעס) על הרב, ועשה נארישקייטן (-דברי שטות) להציק להרב, אבל כשבא א אמת'ע מינוט (-רגע של אמת) שהרב היה בסכנה מיד נתגלה הפנימיות הנפלא שלו ומסר נפשו ממש בשביל הרב], ואף שאנחנו מבקשים חסדים מגולים בכל הענינים מכל מקום המוסר השכל הנורא מהעובדא הזה שייך לכל אחד בכל סדר היום וסדר החיים שאין לנו השגה בכל היהודים שסביבותינו מה הם הפנימיות הנפלא והנשגב שלהם.

ובל שכן שהמוסר השכל הנורא והעצום מהעובדא הזה שייך לכל יחיד ויחיד עם ידידיו וקרוביו וכדומה, שנדע ונחיה עם המציאות האמיתי שגילו לנו הרבה צדיקים זי"ע, [והזכרנו על זה בערש"ק סליחות לפני ראש השנה הרבה לשונות מספרים הקדושים על זה], שאין לנו השגה כלל וכלל בהפנימיות העצומה והנפלאה של כל הידידים והקרובים שלנו, ועל ידי זה שזוכרים כל זה מרגישים תמיד יותר ויותר 'מעלות חברינו' באופן נשגב מאד מאד.

יב.

תקוות אנוש רימה

אופן ז' הוא להתבונן בדברי החתם סופר זי"ע על המשנה 'מאד מאד הוי שפל רוח, שתקוות אנוש רימה', אשר על פי פשט טעון המשנה ביאור גודל מהו 'שתקוות' אנוש רימה וכי אדם מקוה להיות רימה והרי הול"ל 'ש'עתידי' אדם רימה וכדו'.

בראש השנה ויום כיפור יחד עם נכדים של הקדושת לוי זי"ע, ואמר הסיבה לזה, משום שההיכל הזכות של הקדושת לוי מסייע מאד מאד לכלל ישראל לדורות עולם.

טו.

לפשפש במעשיו

וידוע מהבעל שם טוב הקדוש ור' חיים וואלאזינער ועוד הרבה צדיקים זי"ע שאחד התכליתים שהשי"ת מזמין לאדם לראות או לשמוע ענין של חוב וכדומה הוא אך ורק לעוררו בתשובה, כי האדם שפיגעל (-מראה) הוא ומה שרואה בחבירו סימן הוא שבו עצמו יש מעין זה, וממילא כאשר רואה או שומע איזה-שהוא דבר חוב בחבירו צריך לפשפש במעשיו ולשוב בתשובה שלימה.

טז.

התעלות בכל עניני בין אדם לחבירו

כבר נזכר לעיל מה שידוע מהרבה צדיקים זי"ע שעל ידי כל משהו ומשהו שזוכים להתעלות בפרטי העבודה של דן לכף זכות והיכל הזכות, על ידי זה זוכים להתעלות בכל פרטי העבודה של בין אדם לחבירו, והימים הקדושים של ימי הספירה מסוגלים מאד מאד להתעלות בכל פרטי העבודה של בין אדם לחבירו, ולהגיע יותר ויותר למלא רצון אבינו שבשמים של 'ואהבת לרעך כמוך', שזה כלל גדול בתורה, וכל זה מכין אותנו בשלושים הימים הקדושים של הכנה לפני קבלת התורה שנוכה לקבל התורה כרצון אבינו שבשמים.

סיבה טובה לאיחורו, כמו"כ ודאי לכולם סיבות טובות לאיחורם.

יד.

התחלת עבודת ה'

מתחולדות ועוד צדיקים זי"ע איתא שהאדם הרוצה למדוד מדרגתו בעבודת השי"ת ימדוד מידת הדיון לכף זכות שבקרבו, כי אם משתדל לעבוד על זה תמיד כראוי סימן הוא שעומד הוא במצב טוב, ואם לאו סימן הוא שצריך הוא עדיין לעבוד עבודה מרובה להגיע לשלימותו.

ולשון הקדושת לוי זי"ע הוא 'עבודת איש הישראלי בעולם הזה כל ימי חייו תמיד ללמד זכות וסנגוריא על ישראל עם קדוש, ולראות תמיד בעינא פקיאח וחכימא בעינא טבא את מידותיהם הטובים והישרים, ובודאי הבא לטהר עצמו במדה טובה זאת הקדושה, מסייע לו השם יתברך שלא יראה שום רע חס ושלום בישראל עם קדוש, רק כולו טוב וזכות ויוכל תמיד ללמד זכות וסנגוריא על ישראל עם קדוש.

וזה כלל בעבודת ה' יתברך, כי מי שאין בו מדה טובה הזאת לראות תמיד רק טוב וישר בישראל, ושישראל יהיו משובחין ומפוארין תמיד בעיניו, ואין בו המדה הקדושה ללמד זכות וסנגוריא על ישראל עם קדוש, אזי ידע נאמנה שלא יוכה כל ימי חייו לכנוס בפתח שער עבודת הבורא באמת שזהו השער לה' צדיקים יבואו בו'.

והזכרנו הרבה פעמים שהחפץ חיים זי"ע בסוף ימיו רצה להתפלל

יז.

עובדא של קרומע סברא (-סברא עקומה)

עובדא הוי לפני כשישים שנה - שבחור אחד עמד לפני חתונתו, ואביו אסף ברוב עמל סכום כסף עצום שיוכל לקנות דירה עבורו, ובערב שבת קודש מסר לו אביו הכסף שימסרנו במוצאי שב"ק למוכר הדירה, אך חשש להחזיק הכסף אצלו בחששו שגנבים יודעים שחתן הוא ויכולים לחפש בחפציו אם יש שם סכום כסף גדול.

ועל כן נפנה החתן לחדר לינה אחד בשיבתו, שלנו שם ד' בחורים, אשר שלושה מהם היו בחורים מבוגרים בשיבה והיו יודעים ומוחזקים לבחורים מופלגים וצדיקים [ואכן כולם גדלו לאנשים גדולים], והרביעי היה בחור חדש וצעיר בשיבה שלא הכירוהו עדיין, ופנה ואמר להם שמבקש להפקיד הכסף אצלם בחדר כיון שאצלו יש חשש גדול של גניבה, ואילו אצלם מי יעלה בדעתו לחפש כסף הן כולם בני עניים ואינם חתנים ולמה יהיה להם כסף, וניאותו והטמינו הכסף בהארון של הבגדים שאינם נקיים שצריך לכבסם, והניחו הכסף בתוך איינע פון די זאקען (-באחד מן הגרביים) שלא היה נקי ונתנו את הזאק (-הגרבי) תחת כל הבגדים, ושמו בטחונם בהשי"ת שלא יהיה חס ושלום גניבה.

אמנם בהגיעם במוצאי שבת מצאו שהכסף איננו, וניסו לחפש אנה ואנה אך הכסף איננו, והוציאו כל הבגדים מהארון איינער איינער (-אחד אחד) ובדקו כל בגד ולא נמצא הכסף,

ומיד ריחף בחלל החדר החשד על הבחור הרביעי שבחדר שלא ידעו עדיין מה טיבו, ובהיות שהוא היה היחיד שידע ממקום מטמון הכסף ריחף החשד שמחמת גודל העניות ודחקות ששור באותו תקופה ואצל הוריו בבית לא היה ממש מה לאכול התגבר יצרו עליו ולקח הכסף.

אך בחור אחד לחש לחבירו - ידוע מצדיקים שבשביל מה נברא מושג של קרומע סברא (-עקומה), בשביל שיוכלו ליישב יהודי אף עם קרומע סברא, ובכן שטופ זיך אריין און קרייך אריין אין די טיפע שאפע (-הידחף בארון עמוק זה) ובדוק אולי יש סדק בארון ששם נפל הכסף, ואף שקרומע סברא הוא מכל מקום כדי ליישב יהודי שלא יחשדו בבחור הרביעי שגנב הכסף יש לחשוב אף קרומע סברות.

ואכן הבחור נכנס לתוך הארון [אף שבקושי גדול עלה הדבר בידו], ובדק ומצא ונתברר שאכן היה סדק קטן מאד בהארון ובשעה שהחזירו הכביסה בעש"ק לתוך הארון דחפו אותו חזק מאד כדי שיכסה להזאק שבו הכסף, כי כך טבע הדברים, כשרוצים להטמין דבר יקר, בלי שימת לב שטופט מען שטארק (-דוחפים את החפץ בפנים), ועל ידי זה נתרחב הסדק, און די זאק וואס דארטן איז געווען די געלט האט זיך אריינגעשטופט אין די שפאלט (-ואכן זה באמת היה שם והכסף היה באותו הסדק), וממש נס היה, שהיה שם תחת הארון צינור של מי שופכין פתוח וכמעט שכל הכסף נפל לצינור המי שופכין אלא שטשוואק (-שמשמר) אחד הפריד בין

וטובתן של חבריו, עד שלא יהיה אצל כלל הוה אמינא לחשוב על חברים כשרים שעשו עוולות, ואף אם יש נסיונות של דיון לכף חוב לא יהיה זאת על עוולות אלא על דקות'דיגע ענינים, ואף בהדקות'דיגע ענינים ידון לכף זכות לראות רק מעלות חברינו ולא חסרונם, וידוע מהרבה צדיקים זי"ע דברים ארוכים ועמוקים על כל זה ואין כאן המקום להאריך ובחודש אלול דיברנו מזה בעזה"י באריכות, אבל הנקודה הוא שבתורה הקדושה כתוב 'בצדק' תשפוט ולא 'לטוב תשפוט' וכדומה שנכלל בזה שהאמת לאמיתו שכל חבריו הם געוואלדיג (-נפלאים), [וידוע מהאהבת שלום ועוד צדיקים זי"ע שיש בחינה כי עיקר העבודה והנסיון של היכל הזכות וכדומה הוא עם החברים הקרובים, וזה נכלל בלשון הגמרא כמה פעמים 'הוי דן את חברך לכף זכות' 'הדן את חבריו לכף זכות דנין אותו [מן השמים] לזכות', ולשון הפסוק 'בצדק תשפוט עמיתך' וכמו שפירש רש"י הקדוש זי"ע 'הוי דן את חברך לכף זכות', ונכלל בכל זה שיש בחינה שעיקר העבודה והנסיון הוא עם החברים הקרובים, ורצון אבינו שבשמים שנעמול לידע שהאמת להאמיתו הוא שהחברים הם געוואלדיג], ויש בחינה, שלא שהוא צריך קרומע סברא לדון חבריו לזכות, אלא הוא צריך לעקור הקרומקייט (-את העקמימות) מעצמו שחושב על חבריו עניני חוב.

ומובן שיש בכל זה דברים ארוכים ועמוקים וכדלעיל, און עס איז דא אסאך סארטן (-ויש הרבה סוגי) אופנים של היכל הזכות, ובדרך כלל אצל

הסדק לצינור המי שופכין ועיכב את הכסף שלא יפול לצינור המי שופכין.

והנה הלימוד הפשוט מהמעשה הוא - שאף אם היה להם נסיון לחשוד שהבחור הרביעי עשה עוולה מכל מקום על ידי שעמלו לחפש צד זכות מצאו שהאמת הוא שהבחור הרביעי לא עשה שום עוולה, וכמו כן אצל כל איש ישראל אף אם יש נסיון לחשוב שאחד עשה עוולה מכל מקום על ידי שיעמול לחפש צד זכות ימצא שלא עשה שום עוולה.

אמנם כאשר מתבוננים יותר במעשה זה אפשר למצוא יצר הרע הגנוז בלבות הרבה בני אדם ואף אצל בני עליה, והוא - שיהיה בכלל נסיון לחשוב על בני אדם שעשו עוולות, שכן הבחור הבן עליה אמר לחבירו שיש לחשוב קרומע סברא שהכסף נפל בסדק בארון בכדי ליישב הבחור הרביעי, והיינו שהיה בלבו כמעט פשוט שהבחור הרביעי נכשל בעוון החמור של גניבה ורק עם קרומע סברא יוכלו לנסות ליישבו, בעוד שבאמת רצונו יתברך שלא יהיה בכלל הוה אמינא של מחשבה לומר על בחור כשר שנכשל בגניבה, [ואף שהבחור הבן עליה גדל לגברא רבה גדול מאד, שראה רק מעלתן של ישראל וידע אני כמה עובדות כאלו עליו באופן נשגב מאד, מכל מקום בימי הבחורות יתכן שיהיה עדיין דקות'דיגע יצר הרע'ס אף אצל בחור בן עליה ביותר, ואכן לאחר מכן תיקנו בשלימות].

וואת לימוד לכל איש ישראל שיהיה אצלו פשוט לראות רק מעלתן

גענומען געלט וואס איז נישט זיינע
ועוד רעדן דיבורים וואס מען האלט
זיך מיט דעם גרויס אז מען טראכט א
קרומע סברא (-כי איזה מחשבה מעוותת
היא לחשוב שבחור יגע בממון שאינו שלו,
ועוד לדבר דיבורים שהסברא העקומה היא)
לדון לכף זכות, וכל אחד יכול ליקח
א פעסטע מוסר השכל (-חזק) לעצמו
מכל זה, [וואך שכנ"ל הבחור נעשה
אדם גדול מאד ונמצא כבר כמה שנים
בגן עדן, זי"ע, מכל מקום א בחור
האט זיך זיינע דמיונות אז ער איז
יעצט א גאנצע צדיק וואס איז דן לכף
זכות, און ער אליינס איז יעצט גאר
קרומ (-בחור יש לו את הדמיונות שלו שהוא
צדיק גדול שהוא דן לכף זכות והוא בעצמו
כעת חושב עקום מאד), וכידוע הבחינה
הזה מהתולדות ועוד צדיקים זי"ע,
שבשעה שהוא דן לכף חוב און ער
קוקט אראפ אויף יענעם אין דער רגע
איז ונהפוך הוא ער איז אסאך אסאך
נידריגער פון יענעם ווייל ער קוקט
אראפ (-ואינו מחשיב את השני בו באותו רגע
הוא הרבה פחות חשוב מחבירו כי הוא אינו
מחשיב לחבירו).

חברים קרובים כל הנסיונות של דן לכף
חוב הוא קרומקייט של עצמו שחושד
בחבריו, ויש בחינה במעשה הנזכר של
השאפע (-הארון) שאפילו לא היה שום
סדק בהארון וכדומה היה המושכל
ראשון צריך להיות שאולי אליהו הנביא
וכדומה בא ולקח הכסף ונתנו להמוכר
וכדומה כדי לעשות נסיון בשבילינו,
אבל אין שום הרה אמינא שבועולם
שחבר שלי נכשל בעבירה, וכך זה שייך
לכל אדם בכל מיני מצבים שההילוך
המחשבה שלנו יהיה יותר ויותר היכל
הזכות'דיג, ושנוכח לקיים דברי הרבי ר'
אלימלך זי"ע 'שנראה מעלת חברינו'
שנרגיש המעלות הנפלאות של חברינו
כרצון אבינו שבשמים.

והרבה צדיקים זי"ע האבן געקאכט
גאר שטארק שכל
אראפקוקעכט (-בערו בזה בשלהבת קדשם
שכל המחשבות של זלזול וכדומה) שהיצר
וחיילותיו מביאים באים מקרומקייט
(-מעקמימות) גדול, וכמו במעשה הזה
וואס פאר א קרומע מחשבה איז דאס
געווען צו טראכטן אז א בחור האט

עובדות וחיוזקים מהקאמארנער זי"ע

יח.

למעשה ממש, ולכך בימים קדושים אלו
של ימי הספירה וימי ההילולא קדישא
דהתנא האלוקי רשב"י זי"ע שבכל שנה
יש אור חדש של התנא האלוקי רשב"י
לכל נשמה מכלל ישראל, מסייע מאד
מאד האור הנפלא של הקאמארנער
להתעלות בכל פרטי עבודת ה' למעשה
על ידי תורתו הקדושה של רשב"י המגן

עובדות במשך שהותו אצל אביו זי"ע
בימים אלו מאיר הארת היארצייט של
הקאמארנער זי"ע, וידוע מה
שגילו הרבה צדיקים זי"ע שחלק גדול
מתפקידו ושליחותו של הקאמארנער
בזה העולם היה לגלות לדורות עולם
יסודות של הזוהר הקדוש באופן של

בשנותיו הראשונות של הקאמארנער זי"ע עד היותו כבן שתים עשרה הסתופף בצל אביו הקדוש זי"ע, וימי עניות ודחקות נוראות עברו עליהם אך השקיעו עצמם בתורה הקדושה עד ששכחו לגמרי מכל הרעב, וכפי שהקאמארנער עצמו כותב הדברים, 'וכל ימיו היה בדוחק, ופעם אחת כשלא אכל ושתה ה' ימים אמר שמרוב תשוקת התורה אינו מרגיש כלל וכלל, וכשהיה כל כך דוחק עד שאני שהייתי ילד קטן לא היה לי לטעום והייתי קרוב לבולמוס, למד עמי סוגיא בכתובות עם הבית יוסף והשו"ע ונושאי כליו כדי לפכח צערי, והיה פניו מאירות מאור התורה כאור השמש, והיה לומד בחיות אלוקות באור ומתיקות התורה, והיה מלא חסידות וענוה ויראה ואהבה, ובתפילה בער כאש, וכל ימיו היו ארבעים ושמונה וחזר שבעה פעמים כל הש"ס עם כל השיטות בעומק מתוך עוני ודוחק גדול ופניו היו מאירין כוזהרא דשמשא', והקאמארנער האריך עוד בזה לתאר איך שהיו שקועים בתוה"ק אף במצבים קשים מאד, והיו מוקפים בשמחת התורה באופן שאי אפשר להשיג.

בשנות ילדותו למד כבר הקאמארנער זי"ע ריבוי עצום של 'קבלה', ופעם אחת שמע אדם חשוב איך שהקאמארנער בילדותו אומר לעצמו 'מוחין דקטניות', במקום 'מוחין דקטנות' ומיד סיפר המעשה להראות כיצד נראה כשילד לומד קבלה, אך ר' סענדער'ל זי"ע סבר שלא היה לו לפרסם זאת, ועל כן כשהיה אצל בני העיר מעמד גדול של שחיטת בהמה לכבוד

ומאיר לנו, ונשתדל להזכיר בעזה"י כמה עובדות וחזיונים מהקאמארנער כדי להשתדל להתעלות על ידי זה בעזה"י בכל פרטי לימוד התורה הקדושה ובכל פרטי עבודת השי"ת, [וכל מה שנדבר זה רק ממה שכתב הוא בעצמו וממה שכתב בנו הקדוש ר' לייזר'ל זי"ע ונכדיו הגדולים זי"ע].

אביו של הקאמארנער זי"ע היה ר' סענדער'ל זי"ע, שהיה אחד מהחמשה האחים הגאונים הקדושים הידועים בר"ת שלהם 'במסל"ה' נעלה, [ר"ת ר' ב'עריש זי"ע [אביו של ר' אייזיק'ל זידיטשוב'ער זי"ע], ר' מ'שה מסאמבור זי"ע [אביו של הראזלער רב זי"ע], ר' ס'ענדער'ל מקאמארנע זי"ע, ר' לייפא זי"ע, ר' ה'ערשל זידיטשוב'ער זי"ע [שהקאמארנער גילה שבמתיבתא דרקינא הבית יוסף זי"ע קבע שמו הקדוש ר' ה'ערשל זידיטשוב'ער], כולם בני ר' יצחק אייזיק מספרין זי"ע שהיה מתלמידי הרבי ר' אלימלך והקצות והרבי [החזוה] מלובלין זי"ע ודור רביעי להתוספת יום טוב זי"ע, ונסתלק בתק"מ, וכל חמשה בניו, האחים הקדושים, היו תלמידים של הרבי [החזוה] מלובלין, ור' סענדער'ל הי' גם כן תלמיד של הקצות.

הקאמארנער זי"ע נולד בשנת תקס"ו לאביו ר' סענדער'ל זי"ע לאחר שחיכה זמן רב להיפקד בזש"ק, והרבי [החזוה] מלובלין זי"ע הבטיחו שיוליד בן שיהיה לו נשמה גבוהה מאד, [וכשהיה ילד אמר עליו הרבי מלובלין שיאיר את כל העולם], ואזי נולד לו הקאמארנער.

אך פעם אחת כשהיה לר' הערשל זידיטשובער זי"ע עליית נשמה, הגיע אל היכל הבית יוסף זי"ע, ומצא שם את אחיו ר' סענדער'ל זי"ע, עם עוד הרבה קדושים שהכיר, יחד עם עוד הרבה קדושים שלא הכיר.

ובחניע ר' הערשל זידיטשובער זי"ע להיכל הבית יוסף זי"ע, ביקש הבית יוסף הימנו שיגיד איזה דבר תורה קצר, ופתח לפרש לשון הפסוק בפרשת ויגש 'וילקט יוסף את כל הכסף הנמצא בארץ מצרים ובארץ כנען בשבר אשר הם שוברים', ור' הערשל ביאר - שלכאורה צ"ב איך יכול יוסף הצדיק לקחת את כל כסף גויי מצרים וכנען, והרי היה ביניהם אף עבודה זרה, ועל כך מתרץ הפסוק 'בשבר אשר הם שוברים' שיוסף הצדיק ציוה עליהם לשבור העבודה זרה, ועבודה זרה ששיברו עכו"ם בטל ומותר ליהנות הימנו, וציין לשון השולחן ערוך שבו מעתיק הבית יוסף הלכה זו.

ובנמרץ לחזור על הדברים בפני הבית יוסף זי"ע הסכים הבית יוסף עמו, ולאחר מכן אמר לו - הנה אחיך ר' סענדער'ל יושב כאן, אך בן יש לו בעולם התחתון העמל בתורה מתוך עניות ודחקות, ובכן תשלח אחריו וקחנו אליך ותלמוד איתו תורה.

ואכן באותה שעה קרא הרבי ר' הערשל זי"ע את הקאמארנער שיבוא לגור אצלו, וללמוד אצלו, וכן הוה שהקאמארנער למד אצל דודו כמה שנים עד שהיה מחשיב את דודו ר' הערשל זידיטשובער לרבו המובהק.

יום טוב, אמר לאותו אדם חשוב שמכבדו בכיסוי הדם והאדם חשוב ניגש בהכנה גדולה לעשות כיסוי הדם, אך מיד קודם הברכה הזכירו ר' סענדער'ל שעל בהמה אין עושים כיסוי הדם, והפטיר לומר לו 'זה מוחין דקטנות', והסביר לו שקיבל עונש זה משום שנכשל לדבר על הילד מה שלא היה צריך לדבר.

והאמת הוא שאחד מעניני המנהג שלא לאכול קטניות בפסח, מובא מר' פנחס קאריצער זי"ע שהוא כיון שקטניות יש לו שייכות למוחין דקטנות, ועל כן בפסח שהוא זמן של מוחין דגדלות ורכוש גדול אין לאכול קטניות, ועל כן נקרא שמו קטניות שיש לו שייכות למוחין דקטנות, וכאשר הקאמארנער זי"ע אמר 'מוחין דקטניות' כוונתו היה על השייכות של קטניות עם מוחין דקטנות.

יט.

שנות יתמות

בשנת השנים עשרה של הקאמארנער זי"ע בשנת תקע"ח נסתלק אביו ר' סענדער'ל זי"ע, [כפי שהרבי [החוזה] מלובלין זי"ע אמר לו שלא יזכה לאריכות ימים אם יהיו לו ילדים], והיה הקאמארנער זי"ע במצב נורא של עניות, ואף שהיו לו ב' דודיו הקדושים ר' הערשל זידיטשובער זי"ע ור' משה סאמבורער זי"ע שהיו רעבי"ס גדולים, בימים ההם לא ידעו כל כך מעיר אחד למשנהו וממילא לא ידעו הם מהמצב הנורא של בן אחיהם היתום - הקאמארנער, וממילא לא היה לו אף אחד שידאג עבורו.

ב.

עובדות של תורה מתוך הדחק

הקאמארנער זי"ע ישב ועמל בתורה שנים ארוכות מתוך דחק ועניות נוראה, הן בשנותיו יחד עם אביו, וביותר בשנות יתמותו, וכפי שהוא מעיד על עצמו בכמה מקומות, ונעתיק כאן רק כמה מילים [וזה חזיון גדול ועצום לכל יחיד ויחיד להתעלות בעמל ויגיעת התוה"ק בכל מיני מצבים ואף כשאין שום חשק וכדומה, ולידע ולזכור שעל ידי עקשנות דקדושה זוכים למכאן ואילך יערב לכם באופנים שאי אפשר להשיג], ולמדתי תורה מתוך עוני ודחק בעומק הלכה ובצער גדול וקיימתי להמית עצמי על דברי תורה, ולמדתי יומם ולילה בחוסר לחם ובחוסר עצים להחם הבית, יתום קטן קרועה ובלויה, ולא היה כמעט מה לאכול, [ובעת שנפרד אבי ממני בכיתי ימים ולילות], ולא טעמתי שום אור תורה, וטעמתי טעם מרירות מות, וסבלתי הכל, והגיתי בתורה בכל כוחי, למדתי יומם ולילה בש"ס ופוסקים, ובדרכיו של אבי הלכתי ללמוד תורה לשמה, וכך היה כמה שנים, עד שבט"ו בשבט תקפ"ג באמצע סוגיא ביבמות כשלמדתי בקור גדול ובחוסר כל טעמתי פעם ראשון אור מתיקות גדול, אור אש ישראל, וטעמתי מאורו יתברך, אור גדול ומתוק, אור תורה, אור עליון [וזה היה כשהיה כמעט בן שבע עשרה, שנולד בכ"ה שבט תקס"ו] [וכותב הרבה פעמים שגם אחר כך היה הרבה מצבים וזמנים בלי אור, כי ידוע מספרים הקדושים שבמשך כל החיים אבינו שבשמים מביא עוד ועוד חשוכא כדי להשיג אור יותר גדול, בבחינה של ויהי ערב ויהי בוקר].

בא.

שורש נשמתו

כשהיה הקאמארנער זי"ע ילד נסע עם אביו ר' סענדערל זי"ע להרבי מלובלין זי"ע, והרבי מלובלין שידך עבור הקאמארנער את בתו של ר' אברהם מרדכי פינטשובער זי"ע, ובשעת התקשרות התנאים אמר הרבי מלובלין שההייליגע כהן גדול עלי הכהן נמצא כאן שהנשמה של הקאמארנער היה לו שורש בעלי הכהן [והסתלקות של הקאמארנער היה בהילולא דעלי הכהן].

הקאמארנער זי"ע העיד על עצמו שיועד הוא כל התנאים והאמוראים ושאר הצדיקים שיש לו חלק מנשמתם, אך לא רצה לגלות כי אם שיש בקרבו חלק מנשמת בניו ורב המנונא סבא ובנו הינוקא, וחלק מנשמת האר"י, וחלק מנשמת הבעל שם טוב, וחלק מנשמת הגר"א, זי"ע, [כך כותב בנו ר' לייזערל זי"ע ששמע מאביו הקאמארנער].

בב.

עובדא של רוח הקודש של ילד

עוד העיד הקאמארנער זי"ע על עצמו, שמיום היותו בן חמש שנים היה לו רוח הקודש גלויה, ור' הערשל זידיטשובער זי"ע היה נותן לו כסף בכדי שיגלה לו גילויים, ואף היה מעשה שר' הערשל ליוה צדיק אחד [ר' איציקל קאלישער זי"ע אחיו של ר' מאיר פרמישלאנער זי"ע] בדרכו לארץ הקודש, וברוב התעמקותם בתורה ליוה ר' הערשל את אותו צדיק עד העיר 'זראוונע', ונטו צללי ערב.

הראשונות בכח עבודתו, וכמו כן שאר החלקים מבקש הוא לזכות בחזרה בכח עבודתו, ובהיות הקאמארנער כבן ששים אמר שכבר קיבל בחזרה כמעט כל מדריגותיו ולא נשאר כי אם ב' מדריגות שהוא צריך עדיין לעמול לזכות להם.

בג.

עובדא של בעל שמועה כנגדו

בשנות אברכותו הצעירות למד הקאמארנער זי"ע בעיר פינטשוב עם חברותא בן גילו, ובנו ר' לייזער'ל זי"ע כותב שהחברותא של הקאמארנער [שהיה בעצמו גברא רבא] סיפר לר' לייזער'ל שכשלמדו הקאמארנער והחברותא שלו יחד, בכל פעם שלמדו שם תנא ואמורא היה הקאמארנער מזדעזע, והיה מתאר להחברותא כיצד נראה התנא והאמורא - גבוה או נמוך ועוד פרטים על הדיוקנא קדישא של התנא והאמורא, ובהיות שהחברותא היה חבירו וכן גילו הרגיש הקאמארנער שהחברותא אינו מאמין לו לגמרי, והקאמארנער סבר שרצון אבינו שבשמים שיראה לו שאפשר להגיע לדרגא הזה בשלימות, שיהיה התגלות כזה לראות הדיוקנא קדישא של ההייליגע תנאים ואמוראים בהקיץ, ועל כן אמר לו שאם רוצה להיווכח צדקת דבריו, יכול להזכיר בפניו שמות אנשים והוא יתאר לו צורת מראיתם ומנין שנותיהם ועניני עיסוקיהם, וכדומה, ואכן החברותא הזכיר לפניו במשך הזמן שלוש מאות אנשים, ועל כולם פירט הקאמארנער צורת מראיתם ומנין שנותיהם ועניני עסוקיהם [תלמיד חכם או לא, חייט, שואב מים, וכדו'].

ובראות ר' הערשל כזאת, אמר לידידו הן איך אוכל לשהות הלילה בעיר זאת, הרי בכדי שאוכל לשהות בעיר אחרת בלילה, מודיע אנו שבועיים קודם בכדי שיכינו המקום שיהיה מוכשר לשהות בו בלילה, [היה אצלו המנהג כעין הרבי מלובלין זי"ע שהיו צריכים להכין מטה חדשה, ושאר מנהגים כעין זה], ועתה איך אוכל לשהות כאן מבלי הכנה זו.

אך מיד יצא אחיו הרבי ר' סענדער'ל זי"ע לקראתו [שגר בזראוונע קודם שדר בקאמארנא] ואמר לו שהכין עבורו כל הנצרך, ובתמaho לפניו איך ידעת על ביאתי, השיבו בני אייזיקל הקטן שהוא כבן שנתיים אמר לי שהדוד מגיע, ואע"פ שלא קיבלתי שום הודעה ממך, מכל מקום ידעתי שאם אייזיקל אומר ודאי כך יהיה, ועל כן טרחת להכין כל ההכנה הגדולה שיהיה הכל מוכן לבואכם הנה.

ובהיות הקאמארנער זי"ע כבן חמש, פנה אליו דודו ר' הערשל זי"ע וביקש הימנו אם יכול לקחת ממנו את הרוח הקודש [ועוד כמה מדריגות] שלו עד היותו בן שלושים, בהיות שרוח הקודש [ועוד מדריגות] קודם שלושים יכול להפריע מההתעלות בעבודת הש"ת, והקאמארנער הסכים לכך.

ובהיות הקאמארנער זי"ע בן שלושים ביקש ר' הערשל זי"ע להחזיר לו הרוח הקודש [וכל שאר מדריגותיו שלקח ממנו], אך הקאמארנער אמר שהוא רוצה רק ברוח הקודש ומדריגות הבאים בכח עבודה ויגיעה, וחלק קיבל כבר בחזרה במשך שלושים שנותיו

ובדק כל הדרכים הקדושים שלהם בעבודת השם, והקאמארנער בעצמו קיבל מי"ט צדיקים בעלי רוח הקודש [שפרט שמותיהם וכדלקמן], ומסורה זו מסר לכלל ישראל בספריו הקדושים, והן שכתב על עצמו [וכן בנו הקדוש כתב עליו] הרבה עניני עבודה שעבד בעצמו [וקצת הזכרנו לעיל בגודל עמל ויגיעת התוה"ק בקדושה וטהרה במסירות נפש], והן שקיבל ריבוי עצום של מעשיות צדיקים, שמכל מעשה יש לימוד וחיוזק עצום בבחינה של מעשה רב וכתב המעשיות בשביל כלל ישראל, וכל זה אור גדול ונפלא לכלל ישראל לדורות עולם, ובימים קדושים אלו מאיר אורו הגדול ביתר שאת [והרבה פעמים הננו זוכים להזכיר ברבים לשונות מספריו הקדושים על כמה יסודות בתורה ועבודה].

ובל זאת בנוסף להכתבים העצומים על נגלות התורה, על כל הש"ס כולו מהחל עד גמירא, ועל כל ששה סדרי משנה, ושולחן הטהור על כל שולחן ערוך אורח חיים, ועוד הרבה ספרים על סוגיות עמוקות, כעדות בנו הרבי ר' לייזער'ל, [והרבה מהכתבים נאבדו ברבות הימים].

כה.

שש חסידים

המאשער רבי זי"ע אמר ששמע מהסאטמער רב זי"ע, שהי"ט לב זי"ע אמר שבתחילת שנותיו של הקאמארנער היה לו 'עולם' גדול, אך לאחר מכן ראו מן השמים שמפריע זאת בעדו מכתבת ספריו ועל כן מנעו מן השמים שלא יבוא אליו הרבה

ולאחר כל זאת, חשב החברותא אולי בדיוק מכיר הקאמארנער כל אנשים אלו, וממילא התחיל להזכיר שמות בדויים ברצותו לשמוע מה יאמר הקאמארנער עליהם, אך אז אמר לו הקאמארנער - למה אתה מזכיר בפני שמות אלו, אין אנשים כאלו כלל.

כז.

היקף ספרי הקאמארנער

ידוע מספרים הקדושים שכל צדיק מאיר לכל הקומה שלימה של כלל ישראל בכל הדורות, ולכל צדיק יש אור מיוחד [ואופן מיוחד] שרק הצדיק הזה מאיר זה האור, וכל הרבבות רבבות של צדיקי הדורות מאירים לנו לכל הדורות וכל כלל ישראל מכיר טוב לכל צדיקי הדורות באופן שא"א לתאר ולשער, ויש הרבה צדיקים שהאור שהם מאירים לכלל ישראל הוא על ידי ספריהם הקדושים, וכל ספר וספר בכל חלק וחלק מהתוה"ק מאיר האור המיוחד שלו לכלל ישראל.

והנה הספרים הקדושים של הקאמארנער זי"ע אף שבאופן כללי יש בהם אריכות גדול בעניני קבלה עמוקים מאד מאד, מכל מקום בתוך הדברים יש ריבוי עצום של יסודות שמאירים לכלל ישראל באופן נפלא ביותר, ואי אפשר לתאר ולשער כמה כלל ישראל זכה וזוכה לקבל מספריו הקדושים, הן ביסודות עצומות בכל חלקי התורה וחלקי ופרטי עבודת השם, והן שהמסורה של הקאמארנער היה גדול ועצום מאד, שקיבל מחמיו הקדוש זי"ע שהוא שימש ג' מאות צדיקים בעלי רוח הקודש זי"ע וחקר

מעשיות, וכותב שם שאביו הקדוש ידע ריבוי עצום של מעשיות מצדיקי הדורות, וזאת תועלת עצומה שיש לכלל ישראל מספרי הקאמארנער שיש בהם מעשיות חזקות מאד המעוררות למעשה ממש בהרבה פרטי עבודת השי"ת.

בז.

יסודות מהבעל שם טוב הקדוש זי"ע
עורך מתנה עצומה יש בספרי הקאמארנער זי"ע, שבהם מובא ריבוי עצום של יסודות מהבעל שם טוב הקדוש זי"ע, שכתב אותם באריכות ובהרחבה גדולה, ובאופן של עבודה למעשה ששוה לכל נפש.

והמלכא של הספר 'בעל שם טוב' על התורה [שהיה ת"ח ועובד ה' גדול ומקורב להשפת אמת זי"ע], היה בקי גדול בכל ספרי הקאמארנער, והביא ממנו ריבוי עצום של יסודות.

בח.

מסורת רבותי

ובנוסף להמסורה של הבעל שם טוב הקדוש שישנם בספרי הקאמארנער, יש גם כן מסורה נפלא מעוד ריבוי עצום של צדיקים של אותם הדורות [וכמו שכתבנו לעיל], כי הקאמארנער עצמו הסתופף אצל תשע עשרה צדיקי הדור בעלי רוח הקודש, וכפי שמונה והולך - ובתוכם, אביו ר' סענדער'ל, דודו ורבו המובהק ר' הערשל זידיטשובער, דודו ר' משה'לע סאמבורער, הרבי מלובלין, הראפשיצער רב, הישמח משה, האפטער רב, הרבי ר' מענדיל מרימנוב, הבוטשאטשער רב, הבני יששכר, האור לשמים, זכותם יגן עלינו.

חסידים, וממילא בשהותו בקאמארנא לא היה לו כי אם 'עולם' קטן, ורק בנסעו לעיירות היה 'עולם' גדול מגיע אליו.

אך יחד עם זאת אמר הקאמארנער שביקש הוא מהשי"ת שיהיה לו לכל הפחות שש חסידים - שנים שישמשוהו בכדי שלא יצטרך ליטרד בטרדות עלמא הדין, ושנים שישמעו וישיגו את דברי תורתו העמוקים, ושנים שיזמרו שירות ותשבחות כדי לעשות מצב של התעוררות, וכדומה.

כו.

מעשיות מצדיקים

בנו יחידו של הקאמארנער - ר' לייזער'ל [ר' אלעזר צבין זי"ע, הלך גם כן בדרכי אביו הקדוש, וכתב ריבוי של ספרים, ובנוסף לכך כתב הרבה על אביו הקדוש, ושם ישנם הרבה יסודות חזקות על עבודותיו הקדושות של הקאמארנער, וכתב שאביו עבר במשך כל ימי חייו הרבה הרבה נסיונות ודחקות ועניות ויסורים מרורים, וכתב שהכיר בעלי מדרגה שעברו עליהם יסורים כאלו ולא הצליחו להתחזק ונפלו ממדרגתם, אך אביו הקדוש בכח שמחתו ושפלותו החזיק עצמו איתן בכל המצבים, ובהיות שר' לייזער'ל בעצמו היה גאון וקדוש עליון, ישנה תועלת עצומה מכל מה שהוא כותב על אביו הקדוש.

בין הדברים כותב ר' לייזער'ל, שלערך שתיים עשרה שנה שמע מאביו הקדוש כמעט כל יום לפחות מעשה אחד חדש מצדיקי הדור, אשר לפי החשבון הוא יותר מארבעת אלפים

ביסודות של ספריו הקדושים למעשה, משפיע לנו הזכותים והברכות וההשפעות של כל הצדיקים, זי"ע.

כט.

ישוב הדעת

ונעתיק כן יסוד גדול למעשה, שהזכרנו כמה פעמים בעזה"י ממה שהקאמארנער זי"ע כותב מהרבי מלובלין [החוזה] זי"ע, 'ידוע למשכיל דקדושה, שיצר הרע אינו יכול לסבול שום ישוב הדעת, אפילו זמן מה, וכל העבירות הם דוקא בחיפזון ובטירוף הדעת, שהיצר הרע מפתה לחטוף בלי ישוב הדעת, ועל ידי ישוב הדעת אפשר להינצל תמיד מכל פיתויי היצר הרע'.

והזכרנו לעיל שחותנו הקדוש ר' אברהם מרדכי פינטשובער זי"ע שימש שלוש מאות צדיקי אמת בעלי רוח הקודש זי"ע, והקאמארנער קיבל מסורה נאמנה אף מכל אלו הצדיקים, והעביר את המסורה בתוך ספריו הקדושים, ור' לייזר'ל כותב שכל מה שקיבל זקינו הקדוש ר' אברהם מרדכי מג' מאות הצדיקים ששימשם 'הכל מסר לאאמו"ר' וידע כל הדרכים הקדושים שהיה בכל צדיק וצדיק, ובדברי תורתו ובספריו הקדושים יש כללות עבודת הבורא מכל הצדיקים, ובודאי ההשתדלות להתעורר ולהתחזק ולהתעלות על ידי מה שמשדלים זיך ווייקען (-להתדבק)

אום אני חומה

מהרת הילדים

לראות דברים קשים ונוראים שמהרסים כל הרוחניות [והגשמיות] של הילד, כי התאוה לראות הוא חזק מאד מאד, והאפשרות בזמנינו להכניס [על ידי כל מיני חברים וכדומה] לתוך הקאמפיוטער (-המחשב) וכדומה ריבוי עצום מאד של סרטים וכדומה הוא קל מאד מאד, ממילא אין שום שליטה כלל וכלל מה יראה שם וכדומה.

וכל זה בעצם הן דברים פשוטים וברורים מאד מאד, ואפשר להאריך בהם טובא, ומחמת כל זה פשוט וברור [וכל גדולי ישראל זי"ע ושליט"א כתבו כן כבר בתחילת התקופה של כל הענינים האלו] שרצון אבינו שבשמים מכל אב ואם בלי יוצא מן הכלל ממש שיעשו כל מה שאפשר בעולם שהילדים שלהם לא יראו שום דברים כאלו כלל וכלל, ואם כבר ראו קצת או כבר התרגלו קצת וכדומה רצון אבינו שבשמים לעשות כל מה שאפשר ממש שיפסיקו מיד, ולרובא דרובא מהילדים אפשר בעזה"י להסביר להם גודל התועלת בזה וגודל הנחת רוח שיש לאבינו שבשמים מזה, ובעזה"י יקבלו זה בשמחה גדולה אפילו אם זה קשה להם מאד מאד, ואי אפשר לתאר ולשער התמימות והנקיות של פנימיות ילדי ישראל הטהורים וכמה הם שמחים

בעזה"י כבר דיברנו וכתבנו הרבה במשך התקופה הקשה של הקאראנע רח"ל, [ובפרט בשל"ס שמיני], שכולנו יודעים שבתקופה הזה רצון אבינו שבשמים מאתנו לחזק מאד מאד גדרים וסייגים חזקים בעניני הכלים של טעכנאלאגיע שמביאים רח"ל חורבנות נוראים להרוחניות והגשמיות של כלל ישראל.

ורצון אבינו שבשמים שנדע המציאות האמיתית, שלרובא דרובא של הילדים שנמצאים בבית, [הן הבנים והן הבנות הן הגדולים והן הקטנים], יש הנאה גדולה מאד מאד לראות בילדער על קאמפיוטער (-סרטים וקליפס וכדומה על מחשב וכדומה) **באיזה אופן שהוא**, ואם מקבלים הנאה זה באיזה אופן שהוא אפילו פעמים אחדים [ולפעמים אפילו פעם אחת] יש להם תאוה ורצון וכדומה שיהיה להם הנאה זה יותר ויותר, ואם ח"ו ח"ו הנאה זה מתפתחת זה בחינה של חורבן ממש לההייליגע הייליגע עתיד של הנשמה של הילד, מחמת הרבה סיבות, ואחד מהם הוא פשוט מאד, שאפילו אם עכשיו רואה אך ורק דברים שהם ממש נקיים וטהורים ממש, [ואפילו אם הם דברים שמביאים תועלת גדול ועצום להרוחניות של הילד], מכל מקום המציאות המרה הוא שבמשך הזמן רובא דרובא מאלו הילדים הגיעו

כשמתחננים אחר ההייליגע הייליגע
ספירה שנזכה כולנו שאבינו שבשמים
יטהרנו ויקדשנו בקדושתו העליונה, וכל
זה יהיה צינור עצום להמתקה גדולה מאד
ושמשיח צדקנו יבוא מהר מאד מאד
מתוך חסד ורחמים ותשובה מאהבה,
ושנזכה באמת שהעת רצון הנשגב שיש
לנו עכשיו במצב הקשה של הקאראנע
רח"ל שמושיח צדקנו יבוא מהר מאד מאד
יהיה למעשה ממש, ושהיצר והקליפות
וחיילותיהם לא יגרמו ח"ו ח"ו שהעת רצון
הנשגב הזה זאל ח"ו צופאטשקעט ווערן
(-יתבזבז ח"ו), רק נזכה באמת שהרחמן
יחזיר לנו עבודת בית המקדש למקומה
במהרה בימינו, וכל המלוכות של כל
הגויים שבעולם אומרים שצריכים
להשקיע ימים ונהרות של כסף וכח
והשקעה אז די וועלט זאל ווערן צוריק
געשטעלט אויפן פלאץ (-שהעולם יחזור
למצב נורמלי) וכל זה מעורר אותנו להתפלל
חזק מאד אז אויב מ'דארף עס צוריק
שטעלן אויפן פלאץ זאל שוין זיין די מצב
פון תיקון השלם (-שאם צריכים להשקיע
שהעולם יהיה במצב נורמלי, נתפלל שכבר יהיה
במצב נורמלי באמת על ידי משיח צדקנו).

באמת להיות קדושים וטהורים אף אם
זה קשה להם מאד מאד.

ובתקופה הזה שכולנו יודעים ומרגישים
איך אבינו שבשמים מזעזע
עוד ועוד לכל כדור הארץ בהרבה הרבה
אופנים ובתוכם עניני פרנסות וכל השייך
לזה, וכולנו מרגישים ויודעים מה שגילו
לנו הרבה צדיקים זי"ע שמצבים כאלו
מראים לנו שרצון אבינו שבשמים
שנעשה תשובה גדולה ומהפיכות גדולת
לטובה [וכמו שנתבאר בעזה"י קצת לעיל
בהמאמר של של"ס] רצון אבינו
שבשמים שנשתדל לעשות כל מה
שאפשר בשביל העתיד של כלל ישראל,
שילדים טהורים ונקיים לא יראו שום
סרטים וכדומה בקאמפיוטער (-במחשב)
וכדומה.

ואף באלו הבתים שברוך ה' נקיים הם
מכל זה לגמרי ממש, מכל מקום
רצון אבינו שבשמים שבתקופה כזה
נתפלל ונתחנן מאד מאד לאבינו שבשמים
שכל הילדים של כלל ישראל יהיו טהורים
ונקיים לגמרי ממש כרצונו יתברך, [ובפרט

